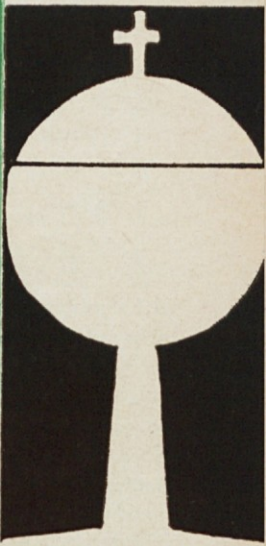

duhovno življenje

LA VIDA ESPIRITUAL

1972
XXXIX

7

Carta de Pablo VI° al Cardenal Caggiano, arzobispo de Bs. Aires

El arzobispado de Buenos Aires, dio a conocer la carta autógrafa que Su Santidad Pablo VI enviara al cardenal Antonio Caggiano con motivo de cumplir sesenta años desde su ordenación sacerdotal, ocurrida en Santa Fe el 23 de marzo de 1912. Dice así la carta autógrafa de Su Santidad:

“A nuestro venerable hermano Antonio Cardenal Caggiano, arzobispo de Buenos Aires:

“El preclaro y excepcional acontecimiento que está por celebrarse, hace que nuestro pensamiento vuele hacia ti, con particular afecto, ya que, con la ayuda de Dios, vas a cumplir el sexagésimo aniversario de ordenación sacerdotal.

“Y si siempre has sido objeto de nuestra benevolencia, puesto que te has mostrado y sigues mostrándote pastor celoso, industrioso y afable, en esta ocasión queremos ofrecerte un testimonio más elocuente de nuestro afecto y honrar tu ancianidad llena de méritos.

“Recibe, pues, nuestras congratulaciones por la abundante cosecha espiritual recogida durante tantos años en la viña del Señor; recibe los venturosos parabienes que, con instantes oraciones, queremos impetrarte del Señor: todo cuanto merezca ser apetecido, todo cuanto sea útil a tu perfeccionamiento espiritual, todo cuanto pueda contribuir a tu felicidad.

“Pero el premio inefable de los trabajos con que has fecundado tu sacerdocio, después del curso de esta vida —que te deseamos todavía largo— será ios mismo, quien, como afirma San Agustín, ‘será el fin de nuestros deseos, contemplado sin término, amado sin tedio, alabado sin cansancio’ (de Civ. Dei, 22, 30, 1; P. L. 41, 802)

“Finalmente, impartimos amantísimamente la bendición apostólica, prenda de ayuda celestial y de consuelo, para ti, venerable hermano nuestro, para el arzobispo coadjutor y tus obispos auxiliares, así como para toda la grey que te ha sido encomendada.”

DUHOVNIK: NAD VSEM IN Z VSEMI

Kardinal François Marty, pariški nadškof, je v listu „Présence et Dialogue“ objavil svoje mnenje o kritičnih opazovanjih, s katerimi nekateri ljudje spremljajo njegovo delovanje. Takole piše:

Dobivam mnogo pisem. Vsi mi čestitajo, obljublajo molitev in izražajo svoje spoštovanje. Vsem se zato iskreno zahvaljujem.

Nekateri pa so mi zaupali, da se vznemirjajo zaradi mene. Čudijo se tej ali oni moji izjavi. Včasih jim celo manjka vljudnosti.

Treba je sprejeti vse, tudi trpljenje. Zlasti pa potrebujemo ljubezni, razumevanja, pojasnjevanja, potem pa moramo z močno vero ohraniti mir.

Kaj mi očitajo? Nekateri, da sem v cerkvi Naše Gospé vodi cerkveno opravilo za pokoj generala de Gaulle-a; drugi mojo — malo modro — trdovratnost v blagor „Tretjega sveta“. Končno obsojajo tudi moj klic po pravičnosti in usmiljenju do osvobodencev v Burgosu. Očitajo mi tudi francosko-poljsko somaševanje na sveto noč, posredovanje proti rasizmu v Leningradu in moj obisk pariških ječ.

Služiti želim samo Jezusu Kristusu, svojemu edinemu Učitelju in Gospodu. Nisem ne z desničarji ne z levičarji, ne s tistimi, ki so v sredi, ne z njimi, ki so spodaj, še manj s tistimi, ki so zgoraj.

Rad bi bil z vsemi: Ne zunaj svetá, ampak z vsakim človekom, ker je moj brat. Posebno bi bil rad z vsemi, ki so v stiskah, prepuščeni svoji lastni usodi in z vsemi slabostmi.

Kardinalove besede morajo biti vodilo sodobnemu duhovniku, tudi slovenskim dušnim pastirjem v svetu.

Cerkev v Latinski Ameriki pred silnimi problemi

Cerkev v latinski Ameriki se srečuje z mnogimi problemi, ki jih je treba rešiti. Razmišlja, kako naj izvede liturgično obnovo in izbere najprikladnejšo obliko, da bo ljudstvo z veseljem sprejelo novosti v bogoslužnih obredih in voljno sodelovalo. Razpravlja o modernizaciji verskega pouka in veroučnih ponazoril, da bodo otroci in odrasli lažje dojemali verske resnice in odkrivali njihov pomen za krščansko življenje. Išče pota do materialnih sredstev, da z njimi omogoči, da se bodo mogli kateheti in katehistinje udeleževati katehetskih tečajev in se seznanjati z modernimi katehetskimi metodami. Prav tako je potreben denar za nabavo sodobnih veroučnih učil: slik, projekcijskih aparatov, skioptičnih slik itd.

Cerkev v latinski Ameriki je močno zaskrbljena zaradi pomanjkanja duhovnikov, duhovskih in redovnih poklicev, kajti semenišča in noviciati v redovnih hišah se vedno bolj praznijo. Proučuje in razpravlja, kako zbuditi duhovske in redovne poklice, na kakšen način naj prenovi semeniško vzgojo in jo vskladiti z novimi potrebami. Z bridkostjo Cerkev opazuje skupine mladih duhovnikov, ki ho-

dijo svoja pota, se malo menijo za njena navodila, ostro kritizirajo cerkveno načelstvo, odkrivajo na obrazu Cerkve gube in odbijajoče poteze ter se na lastno roko lotevajo obnovitvenih del in podpirajo revolucionarne podvige.

Vsem tem problemom Cerkev v latinski Ameriki posveča svojo pozornost in jih skuša povoljno rešiti. Pred vsem pa je potrebno, da se Cerkev v latinski Ameriki seznanja s problemi, ki težijo prebivalstvo latinske Amerike in jih skuša po svojih najboljših močeh reševati in to iz dveh razlogov: prvič, ker je Cerkev poklicana, da rešuje človeštvo; drugič, ker bo Cerkev mogla rešiti lastne probleme v meri, s katero se bo lotevala svetovnih družbenih problemov.

Cerkev — znamenje odrešenja

Kristus je Cerkev ustanovil, da bi stala sredi sveta kot znamenje odrešenja. Potemtakem se mora južnoameriška Cerkev v moči svojega poklica brigati za velike probleme južnoameriškega sveta, da bo v sredi tega konkretnega sveta znamenje odrešenja, ki ga prinaša Jezus Kristus. Če se bo Cer-

kev prizadevala za rešitev teh problemov, bodo njeni lastni notranji problemi rešeni, kajti notranji problemi Cerkve se porajajo takrat in tam, kjer se vzdržuje nekaj, kar nima več smisla in se ohranjajo ustanove, ki so se že preživele. Ne sprašujmo se torej, kakšni so problemi južnoameriške Cerkve, temveč, kateri problemi težijo južno Ameriko, kajti to so problemi, ki jih mora Cerkev smatrati za svoje lastne probleme.

Površina latinske Amerike je razsežna, bolj kot si predstavljam. V njej najdemo najrazličnejša nasprotja: neizmerne planjave in visoka, zasnežena pogorja; razsežne gozdove z raznovrstnimi, bujnorastočimi drevesi in suhe, puščobne pokrajine; tropično klimo z večno pomladjo in klimo s štirimi letnimi časi. Čeprav so javna obveščevalna sredstva silno napredovala, vendar se latinski Amerikanci med seboj premalo poznajo; kakor pregraja jih loči jo med seboj visoka pogorja. Skoro vsi govore isti ali podoben jezik, imajo isto vero in enako kulturo, vendar so med njimi značilne posebnosti, ki jih delijo v različne narodostne skupine. Spreminjajoča se narava vidno vpliva na značaj latinskega Amerikanca, ki hitro eksplodira, pa se tudi hitro pomiri. Naravno bogastvo nekaterih dežel vzbuja zavist v prebivalcih revnejših dežel, kar povzroča medsebojna trenja, včasih tudi bratomorne vojske; v naro-

dih, ki so gospodarsko močni, pa neti pohlep po naravnem bogastvu, in skušajo naravno bogate dežele podjarmiti.

Latinski Amerikanci se med seboj vidno razlikujejo in tvorijo tako zlasti dva razreda: razred evropeiziranih ljudi in razred prvotnih prebivalcev. Evropeizirano prebivalstvo živi v ugodnejših socialnih in gospodarskih razmerah, dočim so prvotni prebivalci zastavljeni, manj kulturni in revni. Urbanizacija se širi s pospešenim korakom. Vse beži v mesta, kjer je napredek in boljše življenje; kmetsko prebivalstvo, raztreseno

Kardinal Jean Daniélou je ob koncu aprila 1972 imel v Buenos Airesu več konferenc o Cerkvi v zedanjem svetu

po hribih in dolinah, živi še naprej v svoji zaostalosti in revščini. Mesta, ki so v dobi osvoboditve imele le po 30.000 prebivalcev, po stopetdesetih letih štejejo že 5—7 milijonov duš. Za mesta se iz državne blagajne porabljajo težki milijoni, podeželskemu prebivalstvu pa civilna oblast posveča malo pozornosti in mu skopo odmerja podpore. Zanimarjeno je tudi v dušno pastirskem oziru. Zato je razumljivo, zakaj podeželsko prebivalstvo živi osamljeno, v revščini in zaostalosti, duhovni in materialni.

Stanje v latinski Ameriki

V začetku tega stoletja je bilo v latinski Ameriki 50.000.000 ljudi, danes jih je že 280.000.000: predvidevajo, da jih bo čez trideset let kar 600.000.000. Kako bo mogoče z isto brzino, kot se človeški rod širi, za vse poskrbeti delo, stanovanje, šole, cerkve, zdravstvene ustanove?

Če pozorno motrimo današnje družbene razmere, bomo hitro odkrili vzroke, ki zavirajo razvoj in napredek ljudskih množic in povzročajo zaostalost in revščino. Vladajoča plast naroda s svojim ravnanjem dokazuje, da hoče še naprej gospodovati nad vsemi področji človeškega življenja, oblikovati ljudske množice in jih še naprej držati v odvisnosti. Nasilna in krvava zadušitev upravičenih protestov zatiranih množic do-

kazuje, da vladajoči razred ne misli dopustiti, da bi kdaj zatirane množice postale svoboden narod.

Latinska Amerika je dežela mladih ljudi. L. 1950 je bilo v njej 100.000.000 prebivalcev; l. 1971 jih je bilo že 280.000.000, kar pomeni, da je trenutno 180.000.000 latinskih Amerikancev, ki še niso stari 21 let. Ta južnoameriška mladina nikakor ni zadovoljna s stanjem odvisnosti in krivic, ki vladajo v južni Ameriki. Iz te mladine se dvigajo revolucionarna gibanja, ki jih je čutiti po vsej južni Ameriki.

Večina južnih Amerikancev je sicer verna, s tem pa nočemo trditi, da so vsi dobri kristjani. Sekularizacija vsega življenja in pluralizem se širita z istim tempom, kot napredujejo industrializacija, tehnika in družbena obveščevalna sredstva. Kljub temu še precejšen odstotek južnoamerikanskega prebivalstva živi neki ljudski katolicizem, se udeležuje nekaterih verskih obredov, toda dostikrat iz navade, zgolj naravnih nagibov, ki včasih diše že po vražarstvu.

Kateri so pglavilni dejavniki, ki porajajo raznovrstne probleme? Med prvimi je demografska eksplozija, t. j. silno in naglo naraščanje prebivalstva, kar povzroča celo vrsto novih problemov: pomanjkanje dela, stanovanj, šol, hrane in drugih življenjskih potrebščin. Revščina narašča, beg z dežele v mesta se širi, dežela se

istočasno prazni, v mestih se pre-
rivajo brezposelne množice, ogrom-
na polja pogrešajo delavcev, da bi
jih obdelovali.

Drugi škodljivi dejavnik tvori
peščica ljudi, ki ima v svojih ro-
kah vso politično in gospodarsko
moč in svojevoljno gospoduje med
ljudskimi množicami ter jih izko-
rišča po mili volji, kar zlasti med
mladimi proletarci izziva vedno
močnejši odpor in revolucionarna
gibanja, ki jih nasprotniki krščan-
skega družbenega reda napeljujejo
na svoj mlin, Cerkev in njene
zveste sinove pa dolže, da so za-
vezniki in branitelji kapitalistov.

Naloga kristjanov

Tretji dejavnik, ki razkraja da-
našnje družbo je psihološka shiz-
ma (duševni razkol), ki nastaja
med otroci in starši, med mladino
in starejšimi, med podložniki in
predstojniki. Ta notranji duhovni
razkol se sprevrže dostikrat v pra-
vi upor, kadar otroci ne poslušajo
staršev, duhovniki ne spreje-
majo navodil svojega škofa, se re-
dovniki ne menijo za redovna pra-
vila, državljani gazijo državne po-
stave. Taka družba ne more uspe-
vati, vsak čas se v njej porajajo
novi boleči problemi.

Kakšni so v bodočnosti izgledi v
latinski Ameriki? Mnogo zavisi od
pravilne usmeritve in od posreče-
nih prijemov v prihodnjih desetih
letih. Doba med leti 1970—1980
je izredno važna. Če se bodo vsi, ki

so odgovorni za dušnopastirsko
delo, lotili reševati pereča vpraša-
nja temeljito in odločno, bo Cer-
kev zaživela novo življenje in bo
zares postala vidno znamenje od-
rešenja za vse revne in razdedi-
njene množice, kar je volja Kri-
stusova.

Bodočnost Cerkve zavisi tudi od
zadržanja krščanskih laikov, ki so
poklicani v moči vere in Sv. Du-
ha pomagati graditi Kristusovo
Cerkev. Pri sv. krstu so postali
deležni Kristusove trojne službe:
učiteljske, duhovniške in pastir-
ske. To trojno službo naj izvršu-
jejo s prepričevalno besedo, pred-
vsem pa s svojim zglednim življe-
njem. Biti morajo predvsem gla-
sniki Kristusove resnice in krščan-
ske pravičnosti; zgled spoštova-
nja človeške osebe in njene svo-
bode; opozarjajo naj na slabosti
in nauke, ki jih opazijo v Cerkvi

Južna Amerika

sami; prizadevajo se naj, da se preživele oblike in ustanove od pravljaajo in uvajajo nove oblike, ki odgovarjajo sodobnim nalogam in potrebam; glasno naj obsojajo in trdo bičajo zlorabe in krivice vodilnih slojev, njihovo zatiranje, izkoriščanje in izžemanje ljudskih množic; pomagajo naj z vsemi močmi graditi novi, pravičnejši družbeni red.

Družine v južnoameriških deželah so nasplošno zgrajene na majavih temeljih. Mnogi zakonski pari so samo civilno poročeni in ponekod je dovoljena razporoka; mnogi pari pa sploh niso poročeni in žive v divjem zakonu, se ločujejo, kadar se jim zljubi in iščejo novega druga. Mnogo je nezakonskih nezvestob tudi v urejenih zakonskih zvezah. Silni porast prebivalstva povzročajo redno neurejeni, divji zakoni in slučajnostne spolne zveze, ki so številne in imajo navadno veliko otrok, zlasti med ubožnejšimi sloji. Otroci iz takih nedovoljenih zvez žive v revščini, brez vzgoje in prave oskrbe, obdani od vseh strani s slabimi zgledi.

Na žalost smemo reči, da so mnoge družine zanemarjene v tvarnem, vzgojnem, pa tudi v duhovnem oziru. Duševno pastirska oskrba jih ne zajame. Zato je potrebno, da se dušnopastirska skrb za družine poveča in poglobi ter zajame čim več družin in se jim nudi temeljiti verski in moralni pouk. Družinska verska vzgoja se

mora nuditi že mladini, opozarjati jo je treba na lepoto, srečo in svetost urejenega družinskega življenja, na njegove od Stvarnika določene namene. Fante in dekleta je treba vzgajati za medsebojno spoštovanje in pravo, zdravo razmerje enih do drugih. Spolna vzgoja naj se pogloblja zlasti v zaročni dobi, ki naj bo resna in trezna priprava na zakon. Posebno dušnopastirsko pažnjo je treba posvečati mladim zakoncem, jim pomagati do krščanskega pojmovanja zakonskega življenja, ki je najtrdnjši temelj resnične ljubezni in medsebojnega spoštovanja med zakoncema. Znova in znova jih je treba opozarjati na njuno važno poslanstvo v družbi in narodu, pa tudi na važne dolžnosti, ki jih imata.

Osvobodilna evangelizacija

Proti nasilni gospodovalnosti nekaterikov nad človeškimi množicami in krivični, brezobrambni odvisnosti teh množic moramo postaviti nasproti osvobodilno evangelizacijo.

Kaj naj razumemo pod osvobodilno evangelizacijo? Stoletja smo govorili o grehah posameznikov, pozabljali pa smo na grehe posameznih stanov in vse družbe. Te družbene grehe imenujejo medelinski dokumenti grešno stanje. Sedanja družba se ravna po določeni načelih, npr.: nekateri narodi so višji od drugih narodov;

denar je najvišja vrednota; svoboda je v tem, da vsakdo dela, kar se mu poljubi; za obvladanje drugih je dovoljeno vsako sredstvo. Ta načela so seveda zmotna in nemoralna, iz njih izvirajo hude strasti in grešna dejanja: napuh, ošabnost; častihlepnost, lakomnost, nezvestoba, izdajstvo in nasilje. Greh je organiziran kot veliko podjetje: ima vodstvo, lastne filozofe, učitelje, tehnike, propagandiste, metode, strategije, ves gospodarski aparat.

Kristus je prišel na svet, da človeštvo reši vsakega zla in greha. V tem smislu govorimo v latinski Ameriki o odrešilni evangelizaciji. Za kristjana je Kristus rešitelj iz grešnega stanja. Tu temelji teologija odrešenja, kakor so jo zamislili latinskoamerikanski teologi. Duh te teologije preveva duhovnike in mlade ljudi, ki morajo zaradi tega prenašati razne represalije od strani gospodujočega sloja in oblasti. Ta duh osvobodilne evangelizacije mora prodreti do mozga latinskim Amerikancem in kot dvorezen meč ločiti zdrava načela od zmotnih načel in v vsem zasebnem in javnem življenju uveljaviti prava načela. Le tako se bodo južnoamerikanske množice korak za korakom bližale resnični svobodi in bodo postale dozorel narod.

Življenje na zemlji po sto letih

Leta 2070 bo moglo živeti na zemlji, našem planetu, 36.000 milijonov ljudi. Revija „Ceres“ je preučila pridelke prihodnjih sto let na svetu. Ugotovila je, da bodo mogli tedaj ljudje dobro živeti in tudi dobro jesti. Revija „Ceres“ je glasilo Organizacije združenih narodov za poljedelstvo in prehrano. (FAO).

Walter H. Pawley, ravnatelj Pomožnega urada za javne zadeve omenjene organizacije napoveduje, da bo vse človeštvo moglo po sto letih približno tako živeti, kakor živé danes ljudje v Severni Ameriki ali Zahodni Evropi, ne da bi jim bilo treba uživati sintetično, umetno hrano.

Da se bo to zgodilo, bodo morali spolniti dva važna pogoja. Prvi pogoj je: Obdelati bodo morali obširne planjave v kotlini reke Amaconke in Afrike ob ekvatoru. Drugi pogoj: Postaviti bodo morali naprave za črpanje in napeljavno morske vode v velike daljave in iz nje odstraniti sol. Ta dva pogoja bodo morali spolniti že v teku prihodnjih dvajsetih let, če hočejo, da bodo ljudje po sto letih imeli dobro hrano.

Msgr. Leonidas E. Proaño,
škof iz Riobambe - Ekvador M. L.

INTERVJU Z O. KOKALJEM

Ob koncu aprila tega leta je Slovence v Argentini obiskal misijonar Jože Kokalj SJ iz Zambije. Uredništvo naše revije mu je stavilo nekaj vprašanj, ki bodo bravce zanimala.

Kje ste preživali mladost, vzgojna leta in prva duhovniška leta?

Moja mladostna leta so povezana z Ljubljano, kjer sem bil rojen. Svojo gimnazijsko vzgojo sem prejemal na klasični gimnaziji, duhovno pa v kongregaciji pri jezuitih. Prepričan sem, da je to bila odlična kombinacija. Ker so misijonsko misel najbolj podpirali gospodje lazaristi s „Katoliškimi misijoni“ in z Misijonsko dijaško zvezo, sem del svoje duhovne vzgoje prejel tudi od njih. Sodeloval sem v Misijonski dijaški zvezi in se udeleževal misijonskih tečajev. Osebnostno sem se dobro poznal z g. Sodjo in Lenčkom, dobro se spominjam tudi g. Kopača, ki nam je predaval o misijonih.

8. decembra 1945 sem vstopil v novicijat Družbe Jezusove v Zagrebu. Tam — v Zagrebu — sem končal tudi študije filozofije in teologije, tako da sem v Zagrebu preživel kar dvanajst let.

Kot duhovnik sem bil poslan v Maribor, kjer sem sedem let deloval v župniji Brezje (na koncu Pobrežja). Ta župnija je obsegala tudi velik del industrijskega Tezna; pri

verouku smo imeli 1000 otrok in smo pripravljali ustanovitev samostojne tezenske župnije.

Izkušnje, ki sem jih dobil pri delu v mariborskih predmestjih, so mi zelo koristile, ko sem postal v Lusaki župnik velike predmestne župnije Matero.

Ste že takoj v začetku mislili na misijonski poklic? Morda tudi obnem na Afriko?

Za misijonski poklic sem se odločil, ko sem bil 14 let star. Odločitev je bila hitra in jasna in je nikdar niso zatemnili dvomi. Nisem pa mislil na Afriko, ampak na Beningalijo, kjer delujejo slovenski jezuiti.

Glede poklica je bilo takole: najprej odločitev za misijonski poklic, potem šele za jezuitski red in to predvsem zaradi misijonske usmerjenosti jezuitskega reda.

Vaša pisma smo brali v „Katoliških misijonih“ in v vašem lističu „Iz sončne Zambije“. Vendar bi bravce „Duhovnega življenja“ zanimal nastanek oziroma razvoj vašega misijona Matero v Lusaki...

Takoj po prihodu v Zambijo sem se začel učiti enega od zambijskih jezikov. Po štirih mesecih študija na osamljeni misijonski postaji Berialih očetov sem bil takoj poslan v Lusako za župnika župnije Matero.

Veliko mi je pomagal p. Rudež, ki je bil eno leto z menoj na župniji. On zna dva afriška jezika in je zelo požrtvovalen, tako da je prevzel velik del najinih obveznosti. Pozneje sem živel z afriškim duhovnikom.

Župnija je že bila organizirana, vendar pomanjkljivo. Predvsem sem se posvetil laišskemu apostolatu. Končno je župnija skupnost vernikov, ki morajo sami skrbeti za razvoj svojega občestva. Predvsem je važen cerkveni odbor, župnijski svet, ki se sestaja enkrat mesečno in vodi življenje župnije. Začeli smo razvijati razne organizacije, tako da jih imamo zdaj že 8, članov pa okrog 480.

Župnija, ki šteje 80.000 prebivalcev (med njimi 20.000 katoličanov), je gotovo prevelika. Zato smo organizirali novo versko središče ob novi cerkvi sv. Kizita. Cerkev smo dokončali pred dvema letoma. Zdaj se ob njej razvija bujno versko življenje.

Doslej ste precej prepotovali. Imate posebne vtise o življenju Slovencev po svetu?

Občudujem tiste Slovence in Slovenke, ki velikodušno, ne da bi pričakovali materialno nagrado, z različnimi aktivnostmi podpirajo ohranitev slovenskega jezika in kulture med tistimi, ki so zapustili domovino. Tu mislim predvsem na slovenske šole, literarno in glasbeno udejstvovanje, na organizacije in slovenske domove.

Zelo sem hvaležen vsem, ki so me sprejeli s tolikšno ljubeznijo v raznih krajih v Angliji, Kanadi, Zedinjenih državah in Argentini. Prijazna srečanja v Buenos Airesu, kjer je središče našega misijonskega zaledja, so bila kakor krona vsega mojega dolgega popotovanja, v katerem sem obiskal prijatelje slovenskih misijonarjev.

Bog z vami!

Slovenska misijonarja: Jože Kokalj, DJ in Lovro Tomažin DJ

Cerkev brani verske skrivnosti učlovečenja in Svete Trojice

Papež Pavel VI. vidi največjo nevarnost za Cerkev v krizi vere. To je izjavil pred škofi iz vsega sveta, zbranimi na lanski sinodi v Rimu. Na to nevarnost vedno znova opozarja v svojih katehezah in nagovorih. Ko sprejema škofo, ki mu pridejo poročati o svojem delovanju, jim resno naroča: Ostanite trdni v veri! To velja zanje in za njih vernike. Tak je njegov stalni opomin, kakor je bil pri prvem papežu svetem Petru.

Ob gotovih izrednih priložnostih spregovori o tej nevarnosti še prav posebej. Tako je to storil na nedeljo, 12. marca, ko je pred molitvijo angelovega češčenja na trgu sv. Petra zbranim vernikom sporočil, da je bila 9. marca objavljena po njem potrjena izjava kongregacije za verski nauk, v kateri se zavračajo gotove nove zmote glede dveh temeljnih skrivnosti naše vere, ki sta: Učlovečenje in božanstvo Jezusa Kristusa in skrivnost presvete Trojice, posebno še glede Svetega Duha.

Izjava Kongregacije za verski nauk, ki ji predseduje kardinal Franjo Šeper, je vredna naše pozornosti in nas mora po besedah sv. očeta napolniti z velikim ve-

seljem, ker na jasen način razloži in ohrani te najvišje skrivnosti naše vere.

Naj bo tu podano v naši prestavi po besedilu, ki ga je objavil Osservatore Romano v svoji španski izdaji z dne 19. marca 1972. Navedba citatov iz sv. pisma in cerkvenega učiteljstva je zaradi preglednosti opuščena.

UVODNE BESEDE

1. Potrebno je, da skrivnost učlovečenega božjega Sina in skrivnost presvete Trojice, ki spada k bistvu razodetja, s svojo nepokvarjeno resnico razsvetljuje ta življenje kristjanov. Spričo dejstva, da nekatere nove zmote postavljajo te skrivnosti v nevarnost, se je sveta Kongregacija za verski nauk odločila, da pokliče v spomin in zaščiti tradicionalno vero glede njih.

2. KATOLIŠKA VERA V SINA BOŽJEGA, KI SE JE UČLOVEČIL

Jezus Kristus je v svojem zemeljskem življenju na različne načine, z besedami in dejanji, razodel častivredno skrivnost svoje

osebe. Potem, ko je postal pokoren do smrti, je bil po Bogu povišan s slavnim vstajenjem, kakor se je spodobilo Sinu, po katerem je Oče ustvaril vse stvari. O njem je slovesno povedal Sv. Janez: „V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda... In Beseda je meso postala.“

Cerkev je sveto ohranila skrivnost učlovečenja božjega Sina in jo je v teku let in vekov z vedno jasnejšo govorico oznanjala. V carigrajski veroizpovedi, ki se do danes v evharističnem bogoslužju recitira, izpoveduje vero v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega, ki je iz Očeta rojen pred vsemi veki... pravi Bog od pravega Boga, enega bistva z Očetom, ki je zaradi nas in zaradi našega zveličanja postal človek. Kalcedonski koncil je določil, da je treba verovati, da je bil Sin božji rojen iz Očeta pred vsemi veki po svojem božanstvu, v času pa iz Device Marije po svoji človečnosti. Razen tega je isti koncil učil, da je edini in isti Kristus božji Sin v svoji božji osebi, v kateri se družita dve naravi, božja in človeška, brez zmešnjave, brez spremembe, brez delitve in brez ločitve. Prav tako je 4. lateranski koncil učil, da je treba verovati in izpovedovati, da je edinorojeni Sin božji, večen kakor Oče, postal pravi človek in da je ena oseba v dveh naravah. Taka je katoliška vera, ki jo je nedav-

no 2. vatikanski koncil, pridružujoč se stalnemu izročilu vesoljne Cerkve, jasno izrazil v številnih tekstih.

3. NOVE ZMOTE GLEDE VERE V UČLOVEČENJE SINA BOŽJEGA

Tej veri očitno nasprotujejo mnjenja, po katerih se nam ne bi bilo razodelo niti ne bi vedeli, da božji Sin biva od vekomaj v skrivnosti Boga, različen od Očeta in Svetega Duha; istotako mnjenja, po katerih bi se moral opustiti pojem ene same osebe v Jezusu Kristusu, rojenem po Očetu pred veki po božji naravi in v času po Devici Mariji po človeški naravi; in končno trditev, po kateri bi človečnost Jezusa Kristusa obstajala ne kot privzeta v večno osebo božjega Sina, marveč sama v sebi kot človeška oseba in

da zato skrivnost Jezusa Kristusa obstoji v tem, da je Bog, ko se je razodel, na posebno odličen način pričujoč v človeški osebi Jezusovi.

Tisti, ki tako mislijo, so se oddaljili od prave vere v Kristusa, vključno kadar trdijo, da božja navzočnost v Jezusu stori, da se on spremeni v najvišji in dokončni vrh božjega razodetja; tudi ne pridobijo ponovno vere v Kristusovo božanstvo, kadar dodajo, da se Jezus more nazivati Bog, ker je Bog v tem, kar imenujejo njegovo človeško osebo, najvišje pričujoč.

4. KATOLIŠKA VERA V PRESVETO TROJICO IN V SVETEGA DUHA

Kadar se zapusti skrivnost božje in večne osebe Kristusa, božjega Sina, se poruši tudi resnica presvete Trojice in z njo resnica Svetega Duha, ki od vekomaj izhaja iz Očeta in Sina, to je iz Očeta po Sinu. Upoštevaajoč novejšo zmoto je zato potrebno, da se spomnimo nekaterih stvari glede vere v presveto Trojico in posebej v Svetega Duha.

Drugo pismo Korinčanom se končuje z naslednjim čudovitim besedilom: „Milost Gospoda Jezusa Kristusa in ljubezen Boga Očeta in družba Svetega Duha naj bodo z vami vsemi“. Ukaz krščenja, zapisan v evangeliju sv. Mateja, imenuje Očeta in Sina in

Svetega Duha kot „tri“, ki pripadajo skrivnosti božji in v čigar imenu morajo biti prerojeni novi verniki. Končno v evangeliju sv. Janeza Jezus pravi o prihodu Svetega Duha: „Kadar pa pride Tolažnik, ki vam ga bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, bo on pričeval o meni“ (Jan 15, 26).

Opirajoč se na izjave božjega razodetja, je cerkveno učiteljstvo, ki je edino, kateremu je bila zaupana naloga verodostojno razlagati tako pisano kot izročeno božjo besedo, v carigrajski veroizpovedi izpovedalo vero v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja, ki ga z Očetom in Sinom enako molimo in slavimo. Podobno je 4. lateranski koncil učil, da je treba verovati in izpovedovati, „da biva le en pravi Bog, Oče, Sin in Sveti Duh: tri osebe, a le eno bistvo... Oče ne izhaja od nikogar, Sin le od Očeta in Sveti Duh enako od obeh, brez začetka in brez konca.“

5. NAJNOVEJŠE ZMOTE GLEDE PRESVETE TROJICE IN POSEBEJ GLEDE SVETEGA DUHA

Kot iz povedanega sledi, se oddalji od vere mnenje, po katerem bi nas razodetje pustilo v negotovosti glede večnosti svete Trojice in posebno še glede večnega bivanja Svetega Duha kot osebe v Bogu, različne od Očeta in Sina. Resnica je, da nam je skrivnost

presvete Trojice bila razodeta v izvedbi odrešenja, posebno še v Kristususu, ki je bil poslan na svet po Očetu in ki skupaj z Očetom pošilja božjemu ljudstvu svetega Duha, delivca življenja. S tem razodetjem pa se je dalo vernikom gotovo poznanje intimnega božjega življenja, v katerem Oče poraja, se Sin rodeva in Sveti Duh izhaja in so iste narave in enaki med seboj, enako vsemogočni in enako večni.

6. DOLŽNOST OHRANITI IN ZVESTO RAZLAGATI SKRIVNOST UČLOVEČENJA IN SVETE TROJICE

To, kar izražajo navedeni koncilski dokumenti glede edinega in istega Kristusa, Sina božjega, rojenega pred vsemi veki po božji naravi in v času po človeški naravi, prav tako glede večnih oseb presvete Trojice, spada k nespremenljivi katoliški veri.

To ni ovira, da bi Cerkev ne smatrala za svojo dolžnost, ne štediti z napor, da se te skrivnosti, upoštevajoč nov način človeškega mišljenja, vedno bolj poglobljajo tako z zamišljanjem o veri kakor z raziskovanjem teologov in se temeljiteje razlože v primerni obliki. Toda, ko se ti posvečajo potrebni nalogi raziskovanja, je treba skrbno paziti, da nikoli ne umevajo teh tajinstvenih skrivnosti v drugačni obliki, kot jih je umevala in jih umeva Cerkev.

Nepokvarjena resnica teh skrivnosti je nadvse važna za vse Kristusovo razodetje, ker spada v samo njegovo osrednje jedro in, če se jih pusti ob strani, se s tem okrni tudi ostali zaklad razodetja. Nič manj važna ni resnica teh skrivnosti za krščansko življenje, ker pač nobena stvar v toliki meri ne odkriva božje ljubezni, kateri naj se prilagodi vse krščansko življenje, kot učlovečenje božjega Sina, našega Odrešenika, in imajo ljudje prav po Kristususu, učlovečeni Besedi, dostop do Očeta v Svetem Duhu ter postanejo deležni božje narave.

7. Pastirji Cerkve imajo glede varovanja te Izjave dolžnost, da zahtevajo od ljudstva enotnost v izpovedovanju vere, prav posebno od tistih, ki po poverilu, prejetem od cerkvenega učiteljstva, učijo svete vede ali oznanjajo božjo besedo. Ta naloga škofov spada k poslanstvu, ki jim ga je Bog zaupal, da ohranjajo čist in nepokvarjen zaklad vere v občestvu z naslednikom Petra in da neutrudljivo oznanjajo evangelij; to poslanstvo jih tudi obvezuje, da na noben način ne dopustijo, da bi služabniki božje besede, oddaljujoč se od zdravega nauka, isto predajali zmotno in nepopolno. Ljudstvo, zaupano skrbi škofov, od katerega bodo morali dati Bogu račun, ima sveto pravico, prejemati vso božjo besedo, ki jo Cerkev ne neha vedno globlje spoznavati.

Krščanski verniki, predvsem pa teologi, ki izvršujejo tako važno in Cerkvi tako potrebno službo, morajo zvesto izpovedovati skrivnosti, o katerih govori ta Izjava. Pod vplivom in razsvetljenjem Svetega Duha se morajo otroci Cerkve podrežati vsemu verskemu nauku pod vodstvom svojih pastirjev in pastirja vesoljne Cerkve, da se tako ostvarja čudovita skladnost pastirjev in vernikov v ohranitvi, spolnjevanju in izpovedovanju prežete vere.

Dejstvo, da je Kongregacija za verski nauk po mnogih letih objavila to Izjavo, pričuje o resni nevarnosti, v katero se postavljajo omenjeni verski skrivnosti. Izjava je po tehtnem razmišljanju sestavila za to izbrana komisija resnih teologov. Da v njej ni imenovan nobeden od zmotnih učiteljev in tudi ni določena nobena sankcija proti navedenim zmotam, izpričuje novo, milejše postopanje Cerkve v teh zadevah, v upanju, da se oni, ki te zmotne nauke zagovarjajo in širijo, v svojem zmotnem mišljenju še niso popolnoma zakrknili in tako še niso krivi popolnega krivoverstva, prave herezije, ki pomeni trdovratno vztrajanje v zmotnem nauku. Bog daj, da bi bilo tako in da bi se vsi tisti, ki so se oddaljili od prave vere v tako važnih in temeljnih resnicah, poslušno uklonili zakonitemu cerkvenemu učenju.

Alojzij Košmerlj

Odgovor na izjavo nekaterih teologov

Tri in trideset teologov, bogoslovnih znanstvenikov Nemčije, Holandije, Združenih držav, Kanade, Švice, Španije in Avstrije je objavilo posebno izjavo, v kateri vodstvu Cerkve očitajo nesposobnost, preveliko počasnost in nezmožnost v reševanju vedno večje krize v Cerkvi. Mislijo, da je vzrok tega izvrševanje oblasti po sta-

rem načinu in to, da je cerkvena oblast samo v nekaterih rokah.

Zato hočejo ti teologi zbuditi posebno gibanje vseh sil v Cerkvi, tudi tistih, ki so doslej preveč molčale. To gibanje mora zajeti vse vernike in vsa cerkvena področja. Vendar vodstva tega gibanja ti bogoslovni učenjaki nočejo prevzeti. Dajejo pa navodila zanj: Ne molčati, govoriti je treba. Delati moramo osebno, posamezno in skupno. Iskati je treba bolj primernih rešitev. Ne smemo skrivati orožja. Reši naj se zadeva celibata in poročenim duhovnikom vrne pravica, da bodo mogli opravljati duhovniško službo.

Kardinal Gabrijel Marija Garrone odgovarja, da je našel ta njihova navodila že v njihovih spisih, izražena skoraj z istimi besedami. Vendar niso nič novega. V svoji izjavi ponavljajo ugovore, ki prihajajo iz vseh delov sveta.

Res je, da se mora Cerkev stalno obnavljati, odpravljati napake in preganjati počasnost, kadar je to mogoče. Vendar je velika krivica, dolžiti Cerkev nedelavnosti, nezmožnosti in neuspehov. Ti očitki so pretirani in neprimerni za Cerkev, ki je božja ustanova. Ti teologi v svoji izjavi pozabljajo, da ima Cerkev oblast od Kristusa, božjega Sina. Zato ta oblast ne more biti enaka svetni oblasti. Njena oblast je ponižna, potrpežljiva služba. Zato nasilja ne mo-

re in ne sme nikoli uporabljati. Le tisti, ki so prejeli oblast od Kristusa, morejo prav skrbeti za čistost vere in red v Cerkvi, niso pa za to poklicani teologi in verniki. Če bi odločala svobodna volja posameznih ljudi, bi bila vera in red v Cerkvi vedno v nevarnosti.

Cerkev, ki zvesto ohranja verske resnice in katoliške vrednote in vestno spolnjuje navodila zadnjega vesoljnega koncila, ne zasluži napadov, ampak naše zveste ljubezni. Preizkušnje in stiske Cerkve budé v vseh, ki jo ljubijo, zlasti v tistih, ki imajo v njej odgovorne službe, še večjo zvestobo do nje, teologe pa opozarjajo, naj se zavedajo odličnega poslanstva, ki ga imajo v njej. Zato naj Cerkev podpirajo in rešujejo, ne napadajo in ponižujejo.

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi bili pripravljani sprejeti navdihe Svetega Duha, ko nas vabi, da ljubimo Očeta, svet in ljude.

Misijonski: da bi novkrščenci z močjo Svetega Duha širili božje kraljestvo med pogani.

Dušnopastirski problemi slovenske Cerkve

Tema zelo dobro izraža, da moramo spregovoriti o celem nizu vprašanj, pred katerimi stoji Cerkve med Slovenci. Ne gre samo za tista vprašanja, ki pred njimi stoji slovenska Cerkve v mejah Jugoslavije, ampak tudi za odgovornost, ki jo ta Cerkve nosi za vse slovenske rojake širom sveta. Vsekakor bomo skoraj ves referat posvetili „problemom slovenske Cerkve v mejah Jugoslavije“, ker šele v luči teh problemov lahko iščemo pota odgovornosti te Cerkve za slovenske rojake po svetu.

PROBLEMI POZNAJO SVOJO RAST

Problemi se ne porajajo od danes do jutri, ampak poznajo svojo rast. Ta rast predpostavlja neke začetke, ki jih mi danes šele začnemo odkrivati v njihovih koreninah. Korenine namreč segajo v čas pokristjanjenja Slovencev. Premalo imamo odkritega in reš ugotovljenega, kakšen vpliv je na rast Slovencev v veri imel srednji vek s svojimi številnimi in najrazličnejšimi verskimi in drugimi gibanji (valdenci, albižani...) V glavnem vsaj slutimo, kako je na Slovence vplivala verska obnova v dobi škofa Tomaža Hrena in poz-

neje. Še vedno se srečujemo s sadovi janzenizma, izrazitega individualizma, marsikje enostransko usmerjenega pietizma ali devocionalizma, povsod smo prežeti z racionalizmom. Celotno jožefinske ideje o povezavi Cerkve in države še niso izkoreninjene, ne na cerkveni ne na svetni strani. Če pri tem upoštevamo prebivalce, ki so stari več kakor 45 let (meja ni matematična, ampak življenjsko zaočkrožena), opazimo, da se pri njih vsa ta dediščina veliko močneje odraža kakor pa pri generaciji, ki ima manj kakor 45 let (letnik od 1925 do danes).

STAROSTNE DOBE

Nemogoče nam je danes orisati ta v zadnjih stavkih nakazani generacijski problem, ker bi ga bilo treba šele temeljiteje raziskati. Dovolj pa je, da se zavemo, da gre prav pri tem vprašanju za enega izmed temeljnih dušnopastirskih problemov v ožji Sloveniji oziroma na svetu sploh. Če rečemo, da na predšolske otroke odpade približno 15% vsega prebivalstva, potem ugotovimo, da je najmanj 33% vseh prebivalcev v Sloveniji dokončalo svojo šolsko izobrazbo v povojni dobi v tistih

življenjskih letih (po 10. letu starosti), ki so odločujoča za oblikovanje svetovnega nazora, za osvojitve posebne lestvice življenjskih vrednot, za zavestno odločitev glede cilja in smisla osebnega življenja, glede ocenjevanja socialnih vezi (gledanje na Cerkev, družbo, državo, socialne probleme...) med ljudmi...

Še nekaj opazimo! Približno 20% prebivalcev je, ki so ob koncu vojne bili stari od 15 do 30 let, pa so na najrazličnejše načine iskali ali šli svoja posebna pota skozi življenje, ne le v verskem pogledu, ampak v splošnem iskanju življenjskega cilja in smisla, ko so se morali na čudne načine bojevati za svojo ekonomsko in vsakršno drugo eksistenco. Zato lahko rečemo, da ima generacija, ki je starejša od 45 let, v veliki meri svoje poglede na življenje. Ti pogledi na življenje pa spet niso pri njih tako trdni, da ne bi sami v sebi nosili problemov ob norajanju vsega novega v našem času, dostikrat pa so spet tako zelo statični, da jim je treba nujno posvečati posebno pastoralno skrb (odtenek pluralizma). Teh prebivalcev je 25 do 30% (torej dobra četrtina).

CERKEV V LETU 1945

Sedaj bi morebiti lahko opozorili še na dejstvo, da je bilo ne le versko, ampak vse cerkveno življenje pred zadnjo vojno močno

razvejano in razgibano v smeri tedanjemu času primerne socialnega življenja, da pa se je vse to nenadoma zrušilo leta 1945. Cerkev je takrat dejansko stala pred ljudmi, ki so od nje veliko pričakovali in potrebovali, pa jim teh upov ni mogla uresničiti. Sledila je prava ohromitev življenja. Stiske tistega časa so polnile cerkve in same klicale k Bogu. Stiske same pa spet niso mogle nadomestiti vsega tistega, kar more in mora Cerkev dati vernikom in ljudstvu nasploh samo na določene načine (kateheza, pridiga, tesnejši stiki z ljudmi...).

Edini steber vsega življenja je mogel biti samo duhovnik. Ta pa je bil močno izoliran in tudi kontroliran. Še danes sobratje starejše generacije nosijo ta čas na poseben način v svojih kosteh.

VAŽNEJŠI MEJNIKI

Važnejši mejniki zboljševanja za delo Cerkve bi v povojnem času bili:

Junij 1953, ko izide zakon o pravnem položaju verskih skupnosti. Čeprav ima ta zakon zelo sloščen, skoraj provizoričen značaj, pa vendar pomeni s strani oblasti iskanje nekega, čeprav še tako omejenega prostora za delovanje Cerkve.

Julij 1961, ko izide uredba o izvrševanju zakona o pravnem položaju verskih skupnosti. Ta ured-

ba je zrasla iz izkušenj, ki so jih zbrali organi oblasti na osnovni zakon o pravnem položaju verskih skupnosti. Tako nastaja počasi nova zakonodaja, ki pripravlja prostor kolikor toliko urejeni zakonitosti. Spremembe in dopolnitve doživi ta zakonodaja še 1964.

26. junij 1966, ko je podpisan beograjski protokol med predstavniki Jugoslavije in predstavniki Svetega sedeža, čemur sledi v jeseni istega leta izmenjava predstavnikov.

Po letu 1953 se na osnovi zakona o pravnem položaju verskih skupnosti začne počasi poživljati katehetska dejavnost, ki šele 1958 prinese prvi povojni učni načrt. Katehetski svet začne pripravljati posamezne učbenike, ki so sprva sprejeti z večjim pričakovanjem uspešnosti in sadov, kakor pa se to pozneje izkaže. Počasi šele zori spoznanje, da posebne razmere terjajo tudi poseben način skrbi za versko vzgojo šoloobveznih otrok in mladine. Treba pa je reči, da bo preteklo le še precej vode, preden bo to spoznanje tako zajelo duhovnike, da bo iz tega zares nastalo nekaj novega.

Okrog leta 1956 začno nastajati prvi veroučni prostori po zakristijah, korih in drugih prostorih pod cerkveno streho. Še več let preteče, preden je mogoče v ta namen urejati prostore po župniščih in pozneje celo v drugih stavbah.

Te olajšave vzporedno dajejo nekaj prostora tudi poživljanju cerkvenega petja, kjer je to sploh še mogoče.

V drugi fazi (po juliju 1961) je opaziti v letu 1963 večjo sproščenost pastoralnega dela in prve poskuse zbiranja pošolske mladine. Vzporedno s tem se pojavlja problematika vsebine tega mladinskega verouka, ki še danes išče svoje jedro. Prav tako je v tem obdobju že mogoče prejemati vsaj nekaj religiozne in teološke literature iz inozemstva.

Ni dvoma, da je koncil s svojo vsebino v veliki meri prispeval svoj delež k podpisu beograjskega protokola in s tem še k nekaterim olajšavam v delovanju Cerkve. Kmalu temu sledi dejstvo, da tudi zadnji duhovniki dobijo potni list. opušča se administrativno postopanje z duhovniki, sledijo osebni kontakti z dekani po občinah, zakonitost dobiva svojo trdnost tudi v teh zadevah verskega življenja.

Zdi se, da moremo po tem kratkem orisu preiti h konkretnim dušnopastirskim problemom slovenske Cerkve.

R. L.

V prihodnji številki DŽ bomo objavili drugi del članka o označevanju, o duhovnikih, o župnijskih svetih, o pastoralni prenovi in o sinodi ter o odgovornosti slovenske Cerkve za rojake po svetu.

Bogosluzni MOLEDAR

2. julij: Trinajsta navadna nedelja
Prvo berilo: Svet človek naj ostane pri nas. Drugo berilo: V Kristusu umiramo, da v Kristusu živimo. **Evangelij:** Kristusa bomo vredni, če nosimo svoj križ.
3. julij: Sv. Tomaž, apostol — praznik
5. julij: Sv. Anton Marija Zaccaria, duhovnik — neobvezni god
6. julij: Sv. Marija Goretti, devica in mučenka — neobvezni god
9. julij: Štirinajsta navadna nedelja
11. julij: Sv. Benedikt, opat — obvezni god
12. julij: Sv. Mohor in Fortunat, mučenca — neobvezni god
13. julij: Sv. Henrik, neobvezni god
16. julij: Petnajsta navadna nedelja
Karmelska Mati božja — neobvezni god
17. julij: Sv. Aleš — neobvezni god
20. julij: Sv. Marjeta, devica in mučenka — neobvezni god
21. julij: Sv. Lovrenc iz Brindisija, duhovnik in cerkveni učitelj — neobvezni god
22. julij: Sv. Marija Magdalena — obvezni god
23. julij: Šestnajsta navadna nedelja
25. julij: Sv. Jakob, apostol — praznik
26. julij: Sv. Joahim in Ana, starši Device Marije, obvezni god
27. julij: Sv. Gorazd, Kliment in drugi učenci sv. Cirila in Metoda. obvezni god v Sloveniji
28. julij: Sv. Marta, obvezni god
30. julij: Sedemnajsta navadna nedelja
31. julij: Sv. Ignacij Lojolski, duhovnik — obvezni god

Na obisku

pri zlatomašniku A. Stanoniku

Med Ramos Mejijo in Haedoni v Velikem Buenos Airesu stoji bolnišnica, ki nosi naslov „Instituto de Cirugía“.

Že večkrat sem bil tam. Saj ni tedna ali vsaj meseca, da ne bi sprejela kakega rojaka. Obiski pa bolnikom dobro denejo.

To pot pa sem imel poseben namen. Zvedel sem, da bo naš rojak, župnik Anton Stanonik, ki že 19. leto zdravi duše v tej bolnišnici, obhajal zlato mašo.

Kot navadno, tako me je tudi tokrat nad vse prijazno sprejel. Kar na obrazu sem mu bral veselje, da je tako uspešno prestal operacijo.

V pogovoru sem mu spomnil zlato mašo.

Zvedel sem, da je 30. maja dopolnil 76. leto. Sestranska vas v župniji Trata — Gorenja vas pri škofji Loki, mu je še vedno v lepem in živem spominu. Pač nič čudnega. Vsi smo tako navezani na kraj svoje mladosti. Na domačo hišo, na domačo vas, na ljudi, na domače hribe in doline, vrtove in gozdove, na domačo cerkev in šolo ter vse, kar je vtisnilo pečat v otroške duše. Spomin, ki ga no-

simo po svetu desetletja in desetletja.

Leta 1905 je vstopil v gimnazijo v št. Vidu. Štiri leta prej jo je ljubljanski škof Jeglič ustanovil. Bila je prva slovenska gimnazija. S ponosom mi je pripovedoval o svetniškem rektorju Gnidoveu, ki je postal pozneje skopljanski škof, in o profesorjih: Brezniku, Koritniku, Prešernu, Knificu, Kržišniku, Trdanu in Demšarju, ki še danes živi in pastiruje kot spovednik miru v cerkvi sv. Petra, kjer je župnikoval zlatomašnik Alojzij Košmerlj.

Kot drugim, tako tudi njemu ni prizanesla vojna. Leta 1915 je moral v vojsko. Po vojni je vstopil v ljubljansko bogoslovje; v letnik, ki je bil verjetno vso zgodovino največji.

Po novi maši, ki jo je daroval pri Mariji Pomagaj na Brezjah je pričel z dušnopastirskim delom, ki ga še danes z vneto opravljata.

23 let je pastiroval v domovini, 4 leta v begunstvu in sedaj 23 let v Argentini.

V Sloveniji je bil na sedmih krajih: v Starem trgu pri Kolpi, v Šmihelu in v Toplicah pri No-

vem mestu, v Kostanjevici na Krki, v Vodicach pod Šmarno goro in v Zgornjem Tuhinju. Najbolj sta mu pri srcu župniji Vodice in Zgornji Tuhinj. Vodice zato, ker je bilo tam največ dela in kjer je bil 8 let. Zgornji Tuhinj pa, ker je župnikoval.

Prihod Nemcev leta 1941 je bil pričetek križevega pota. Najprej je moral v kamniško ječo, potem pa v zapore v Begunje in v Št. Vid, kjer je pri knjigah preživel svojo mladost. Iz šentviških zaporov na Hrvaško. Od tu se je vrnil v Ljubljano, k bratu — duhovniku, profesorju Maksu, ki je bil pet let starejši od njega.

Leto 1945 je tudi njemu prineslo tujino, svet, ki ga je poznal le iz šolskih klopi. Štiri leta je bil v Italiji in v Španiji. Potem pa se mu je odprl veliki svet. Čez Atlantik je prispel v Argentino. Čeprav jih je imel že 53, je znova pričel. Iz Villa Ballesterja in Palomarja, kjer je štiri leta kaplanoval, je leta 1953 postal bolniški duhovnik, kar je še sedaj.

V bolnišnici je sedaj njegova „fara“. Pet sto bolnikov, sestre, vrsta zdravnikov in bolničark ter bolničarjev.

Zgodaj zjutraj, ko je še vse tiho in mirno mašuje. Poleg sester je vedno nekaj bolnikov. Nato pa se prične vsakdanje delo: priprava ljudi na srečanje z Očetom, tolažba potrtem in obupanim, obiski bolnikov, posredovanje pri zdravnikih...

V bolnišnici se počuti doma. Pač nič čudnega. Devetnajst let življenja in dela. S kolikerimi se je že srečal. Bili so domačini in tujci. Skoraj bi jih ne mogel prešteti.

Med bolniki je posebno vesel, če naleti na Slovence, ta pa njega.

Pa ne le po narodnosti, tudi sicer so med bolniki velike razlike.

Močno trkanje na vrata je pretrgalo najin razgovor. Gospod zlatomašnik je odhitel k nezavestnemu bolniku, ki so ga ta trenutek pripeljali, jaz pa sem odšel po stopnicah proti domu.

Med potjo sem pomislil na vse tiste, ki so našega rodu in ljudeni Argentine približujejo Boga. Gospodu zlatomašniku Stanoniku pa smo poleg tega hvaležni še zato, ker mesec za mesecem rojakom deli zakrament božjega usmiljenja.

A. S.

Zlatomašnik Anton Stanonik

TRETJI SVET

Za bralce DŽ nadaljujemo s kroniko dejanj in izjav gibanja duhovnikov za 3. svet, da si bodo laže izoblikovali sodbo o tem spornem gibanju. Na koncu sestavka bomo podali tudi našo sodbo.

Ugrabitev Aramburuja

Ob ugrabitvi in umoru bivšega državnega predsednika gen. Aramburuja in ob odstavitvi državnega predsednika gen. Onganía je Gibanje izdalo nov proglas. Poudarjajo, da imajo vsi ljudje isto osnovno vrednost zaradi iste človeške narave in božje poklicanosti. Ni krščansko, pravijo, če preziramo človeško življenje, in tudi ni, če ga precenjujemo v primeru z drugimi.

Zasedba La Calere

V prvih dneh julija je revolucionarna skupina zasedla za nekaj ur kraj La Calero v córdobski provinci. Ker je več duhovnikov za 3. svet poznala te revolucionarje, je javnost to zasedbo povezala tudi s temi duhovniki. V proglasu ob tej priliki pravijo, da Gibanje spoštuje tiste, ki mislijo, da so vsi drugi načini odpovedali in da ostane le še oborožen boj za dosego oblasti.

Duhovnik Carbone

8. julija aretirajo v Duhovniški hiši v Buenos Airesu duhovnika Alberta Carbone. Policija je našla v njegove stanovanju pisalni stroj, s katerim so ugrabitelji in morilci gen. Aramburuja tipkali svoje proglase, in še nekatere druge reči, ki so pripadale prevratnim elementom. Carbone je pojasnjeval, da je vse to pustil pri njemu visokošolec Firmenich, eden od ugrabiteljev, ne da bi mu kaj razložil. Sodišče ga je 12. decembra obsodilo na dve leti zapora zaradi prikrivanja, vendar pa je bil Carbone kmalu na svobodi. Člani Gibanja so izdali ob tej priliki dva proglasa, v katerih branijo Carboneja in potrdijo svoj stališča.

Izjava argentinske škofovske konference

Ob ugrabitvi in umoru generala Aramburuja je nastalo veliko vznemirjenje in razburjenje med prebivalstvom zaradi navidezne povezave duhovniškega gibanja s teroristi. Številni skupini uglednih katoliških laikov in duhovnikov sta objavili v časopisih izjavi, v katerih obsojata kot nevarno zmoto in hudodelstvo nauk in ravnanje du-

hovnikov za 3. svet. Rotijo škofe, naj se izjavijo tudi oni.

12. avgusta objavi stalni odbor argentinske škofovske konference izjavo, v kateri vabi te duhovnike k premisleku in k preusmeritvi. Škofje pojasnujejo poslanstvo Cerkve in zavračajo socializem in nasilje.

Člani gibanja se zberejo v Córdobi in izdajo obširno Pismo argentinskim škofom, v katerem poznamo posamezne očitke in jih zavračajo.

Solidarnost s 3. svetom

Peronistični in levičarski elementi so se zbrali v Ljudski odbor za podporo duhovnikov za 3. svet. V lokalu telefonskih uslužbencev so sklicali masovno manifestacijo, kjer so izražali svojo solidarnost z njimi. Delavski, študentovski in politični aktivisti in voditelji so izjavili, da le duhovniki za 3. svet branijo zatirane in potrebne, terjajo pravičnost za vse, branijo dostojanstvo zapostavljenih in denuncirajo nasilje, obstoječe v kapitalističnem sistemu izkoriščanja. Vse tiste, ki so proti njim, proglašajo za oligarhe, ki so napravili iz Cerkve orodje bogatinov in govore ubogim o onstranskih dobrinah, da bi sami lahko obdržali vse tostranske.

Novi posegi in izjave

V kraju Wilde v Avellanedi imajo v jul. in avg. delavci ne-

ke tovarne spore z vodstvom. Krajevna duhovnika dasta na razpolago delavcem prostore v župnišću za njihova zborovanja. Nekaj duhovnikov se tudi udeleži delavskega pohoda pred vladno palačo in obenem objavi izjavo solidarnosti z delavci.

3. septembra zavrača skupina duhovnikov iz Tucumana izjave drž. predsednika Levingstona glede razmer v njihovi provinci.

15. septembra odvede policija v zapore duhovnika Hernana Beníteza in Carlosa Mugico „zaradi hujskanja k nasilju“ ob pogrebni obredih dveh udeležencev pri ugrabitvi in umoru gen. Aramburuja, Gustava Ramusa in Fernanda Abal Medine, ki sta padla v spopadu s policijo. Benítez in Mugica sta poveljevala padla terorista kot zgled za mladino. Po nekaj dneh zapora ju je policija spustila.

3. in 4. oktobra se zberejo v Córdobi koordinatorji in glavni tajnik gibanja, da razčlenijo obtožbe hierarhije in javnosti proti njim in izdelajo odgovor škofom. Ta je zelo obširen in ga 11. oktobra izdajo v obliki knjižice z naslovom Nuestra reflexión. V njej obravnavajo poslanstvo Cerkve, versko resnico, krščanski smisel osvobajanja, naloge duhovnikov in socialno revolucijo.

Večina škofov ni niti sporočila, da so prejeli odgovor, niso se odzvali povabilu na razgovor in od tedaj tudi niso več dajali izrecnih

javnih skupnih izjav glede gibanja.

Skupina duhovnikov iz Rioje objavi 27. oktobra dokument o kritičnem stanju v nekaterih predelih province.

Romanje v Luján

V nedeljo, 13. decembra, organizira duhovniška ekipa, ki deluje v barakarskih naseljih okrog Buenos Airesa, romanje barakarjev v romarsko svetišče v Luján. Iz 15 naselij se udeleži romanja po njihovem poročilu 4.000 ljudi. V govorih in izjavah ne obravnavajo verske problematike, ampak govore o težkih življenjskih pogojih v revnih naseljih, nakažejo nekatere smernice za izboljševanje, predvsem pa obtožijo javne funkcionarje socialne brezbriznosti.

16. decembra je sodba osumljenih za Aramburujevo smrt. Duhovnik Carbone je obsojen na pogojni dveletni zapor zaradi prikrivanja. 18 duhovnikov je v znamenje protesta stalo od srede popoldneva pa do polnoči pred sodiščem in razdeljevalo letake, v katerih branijo Carboneja in svoje stališče.

O božiču gibanje spet organizira izjave in „preroška dejanja“, ki naj pokažejo nasprotje med tem,

kar pomeni obhajanje božiča in med stvarnostjo, kot jo po njihovem doživlja dežela.

Leto 1971

V januarju objavi neki tednik dokument vojaškega vodstva, ki razčlenja izvor in značilnosti gibanja in poudari njegove prevratniške namene.

V februarju obtoži policijski komisar province Santa Fe, da so duhovniki, člani gibanja, v zvezi s skupino mladih, pri katerih so odkrili eksplozivna sredstva. Trdi tudi, da so ti duhovniki krivi vsega zla v provinci. Spričo energičnega nastopa duhovnikov, posega škofa in nekaterih skupin, poda komisar ostavko.

Sredi marca pride v Córdoba spet do hudih izgredev in tudi do napetosti in medsebojnih obtožb med nekaterimi duhovniki in provincialno vlado.

V marcu je ob obisku drž. predsednika Levingstona v provinci Chaco skupina duhovnikov in laikov objavila silno oster proglas, v katerem ga razglasa za nezaželenega gosta v provinci, „ki prihaja, da da uradno zaslombo organiziranemu polomu guvernerja.“

O veliki noči se je škof de Nevares iz Neuquena skupaj z duhovniki zavzel za pripornike.

Aprila skupina correntinskih duhovnikov v javni izjavi z zelo trdimi besedami obtožuje civilno in cerkveno oblast v deželi. Ško-

fom očitajo strahopetnost, hinavščino, koristolovstvo in povezanost z mogočnjaki.

Ob odstranitvi državnega predsednika Levingstona in povabilu k narodni slogi s strani novega predsednika gen. Lanusseja ter napovedi splošnih volitev je gibanje spet objavilo svoje gledanje. Napoved demokratičnih volitev, pravijo, je le nova past. Pravo osvobojenje naroda bo šele tedaj, ko se bo narod otresel gospodarskih in vojaških gospodarjev in to z volitvami brez zvijače in brez preskripcij ali pa z oboroženim revolucionarnim bojem in bodo prevzeli oblast pravi ljudski voditelji.

V aprilu se je začelo o gibanju razpravljati na mesečnih sestankih buenosaireskega klera. Msgr. Jorge Vernazza, eden izmed intelektualnih voditeljev gibanja, je predstavil njihov izvor, nazore, in delovanje v omiljeni in prikupni obliki. Duhovnik Menvielle ga je napadal, a manj posrečeno. Na zaporednih sestankih se je obravnavalo o vlogi Cerkve in duhovnikov v časnih zadevah in v politiki. Ob koncu leta je precejšen del duhovnikov gledal na gibanje z večjo naklonjenostjo.

V juniju so teroristi ugrabili angleškega konzula v Rosariu. Policija je osumila tudi tri duhovnike, da so v zvezi s tem, in jih je spraševala. Gen. Labayrú javno zahteva ponovno preiskavo glede Aramburujevega primera in ob-

toži to duhovniško skupino kot soudeleženo pri zločinu.

Istočasno objavijo časopisi dokument, ki ga je baje odkrila državna varnostna služba in ki odkriva mednarodno castro-maoistično zaroto. Med zarotniškimi skupinami je omenjeno tudi to duhovniško gibanje.

Na dan zastave je vojaška posadka v Goyi imela na programu tudi mašo na prostem in sicer brez dovoljenja krajevnega škofa Devota, ki je med škofi najbolj odločen pristaš gibanja. Med njim in med glavnim vojaškim vikarjem Bonaminom ter kard. Caggianom je prišlo do mučnih izjav v časopisju.

V svoji 16. številki je glasilo Enlace objavilo pismo, ki ga je gibanju poslal že marca 1969 gen. Perón iz Španije in je do tedaj krožilo med duhovniki le zasebno. Perón izraža svoje zadovoljstvo nad njihovim programom in delovanjem.

IV. narodno srečanje

Vršilo se je v Carlos Paz v cordobski provinci in sicer 8. in 9. julija. Udeležilo se ga je 157 duhovnikov iz 36 škofij. Škof Devoto iz Goye je aktivno sodeloval pri njem, škof Brasca iz Resistencije pa poslal izjavo solidarnosti. Enako tudi dva delavska sindikata iz Córdoba. Srečanje je bilo posvečeno razpravljanju o peronizmu — socializmu. Člani gibanja so že

predčasno prejeli zadevni študijski material. Ob sklepu zborovanja so izdali „Proglas v Carlos Paz 1971“. Papežu so poslali pozdravni telegram in naglasili soglašanje s cerkvenim socialnim naukom.

18. julija je 130 barakarjev zasedlo škofijsko hišo v Córdoba, da bi „razmišljali, skupno molili, in protestirali proti oblastem zavoljo težkega položaja, ki ga doživljajo“. Vojaštvo je obkobil škofijo, ljudi pa razgnalo. 40 duhovnikov je vojaški poseg ostro obsodilo.

2. avgusta je vojaštvo zaprlo v Rosariu tri aktivne člane gibanja in enega bivšega duhovnika. Naslednji dan je bil v Resistenciji aretiran na cesti eden izmed najbolj znanih članov, Rubén Dri. Oboje je sprožilo spet vrsto protestov in izjav. Na posredovanje škofov so bili izpuščeni na svobodo 2. septembra, le Mac Guire bivši duhovnik, je še ostal zaprt.

17. avgusta objavi škof de Nevares iz Neuquena skupaj z duhovniki svoje škofije izjavo, da se ne bodo udeleževali uradnih proslav, „da ne bi kazalo, da vsaj pasivno sprejemajo stanje zatiranja ljudstva ali pa da so povezani s politično oblastjo“.

Zaradi še vedno zaprtega Mac Guireja ter drugih političnih pripornikov, ki jih oblast dolži terorizma, sklene gibanje uprizoriti protestno manifestacijo na stop-

nišču občine v Rosariu. Policija prepreči manifestacijo in po prerekanju in ruvanju policija odžene v zapor 47 duhovnikov iz različnih škofij. Po posredovanju škofov jih po treh dneh spuste na svobodo, vendar pred odhodom domov še skličejo tiskovno konferenco, na kateri so poudarili solidarnost z vsemi političnimi, sindikalnimi in študentovskimi priporniki.

Oktober je drž. predsednik Lanusse obiskal jez Chocón, ki ga gradijo. Škof de Nevares je ob obisku odrekel dovoljenje za blagoslov kapele v novem naselju. „dokler ne bodo popravljene krivice proti delavcem“. Kapelo je blagoslovil v Lanussovi navzočnosti vojaški kaplan, škof in člani gibanja pa so dejanje javno obsodili in zatrjevali, da „je bolj važno človeško dostojanstvo kot pa poslopje, pa čeprav je posvečeno bogoslužju“.

V oktobru je bila v Rimu škofovska sinoda, ki je obravnavala duhovništvo in pravičnost na svetu. Gibanje je poslalo škofom v Rimu obširen dokument o njegovem gledanju in njegovih predlogih glede obravnavanih vprašanj. Dokument je podpisalo 600 argentinskih duhovnikov in 500 duhovnikov iz drugih latinsko-ameriških dežel.

(Bo še)

J. Š.

Pater Leppich razlaga sv. pisma

Iz pisma sv. Pavla Rimljanom

1. jul. 4, 1-8. Samo z usti je še kar lahko izpovedovati vero. A Abraham se tudi pred dejanji ni ustavil. Z junaško daritvijo edinca je potrdil zvestobo Bogu. V XX. stoletju posnemajmo svetnike iz stare zaveze!
2. jul. 4, 9-15. Življenje po veri in iz vere — to je, kar ima resnično veljavo pred Bogom in pred ljudmi. Zveličani bomo zaradi osebnega krepostnega življenja, ne zaradi podedovanega krščanstva.
3. jul. 4, 16-25. Da ohranimo vero v Boga, moramo **hoteti verovati**. Na žalost pa naš čas verjame bolj v majave horoskope kot pa v neizpodbitne razodete resnice.
4. jul. 5, 1-5. Zastopniki na mirovnih konferencah, ki ne živijo v miru z Bogom in sami s seboj, imaja Satana za predsednika. Molimo za dejanski uspeh mirovnih konferenc.
5. jul. 5, 6-11. V dobi človekove samozadostnosti je beseda o „izvirnem grehu“ postala zelo osporovana, zelo moderno pa je „naše samoopravičenje“.
6. jul. 5, 12-21. Kristusova odrešilna smrt terja od nas odločitve: ali hočemo biti božja podoba ali Satanovi spački.
7. jul. 6, 1-12. V bogatem tehničnem svetu, prenasičenem z udobnostmi, so besede „biti križan — umreti s Kristusom“ popolnoma nerazumljive. Smo zadosti pogumni, da sledimo božji norosti križa?!
8. jul. 6, 13-23. Postati svetnik ni zastarel cilj le srednjeveških zamaknjenih svetnikov. Tudi za nas, ljudi asfaltne dobe, je svetništvo edina pot k Bogu, čeprav jo hodimo vsak na svoj način, v svojem stanu in poklicu.
9. jul. 7, 1-6. Sv. Pavel išče vedno novih podob in prilik, da bi nara zadosti jasno razkril odličnost „svobode božjih otrok“. Se potrudimo, da bi okolju približali svet vere z današnjo govorico in s podobami sedanjega časa?
10. jul. 7, 7-13. Branje protiverskih in moralno bolnih knjig človeka

notranje zamaje. V javnih knjižnicah, v knjigarnah in po kioskih so takšne knjige na razpolago mladini in odraslim. Dolžnost staršev je, da vplivajo na otroke pri izbiri branja.

11. jul. 7, 14-25. Napuh tistih, ki mislijo, da so dobri po lastni zaslugi, je samo maska strahu pred resničnostjo. S Petrom bi morali vsi mi vsak dan ponavljati: „Reši nas, Gospod!“
12. jul. 8, 1-10. Kaj bi se skazalo, če bi sneli na trak govorjenje enega dne? Da ravnamo po duhu ali po mesu? Kaj je bila vsebina glavnega razgovora včeraj ali danes?
13. jul. 8, 11-23. „Ena ura vdanega trpljenja je lahko odločilna za srečno večnost.“ Spomnimo se na to, kadar bi nam teža dneva grozila, da nas podere in stare.
14. jul. 8, 24-20. Vir največje sile je Bog položil v sklenjene roke. Darujmo to moč — molitev, za srečno usodo sveta.
15. jul. 8, 31-39. Na zemlji ne poznamo takšnega garancijskega pisma, ki bi nam zagotovil vstop v nebesa. Pri Bogu ne velja mrtva črka, ampak življenje po veri — s tem izkazujemo ljubezen in hrepenenje po Njem.
16. jul. 8, 1-5. Če res ljubimo svoj narod, ne smemo dopustiti, da bi ga brezverci versko in človeško uničili. Nadangel Mihael varuj tudi naš narod!
17. jul. 9, 6-13. Kljub tolikerim nezvestobam izvoljenega ljudstva do Boga, je On iskal vedno poti do sprave. Sovražimo zmoto, a ljubimo človeka, ki je — kakor mi — od Boga in za Boga ustvarjen.
18. jul. 9, 14-24. „Bog, ti kipar — jaz kamen. Kleši me!“ S temi besedami C. F. Meyerja se prepustimo Očetovi roki, da nas oblikuje po svoji volji.
19. jul. 9, 25-29. Bog ne išče s silo roke, ki se mu odmika. Ali naš bodo morale res šele ruševine nove vojne opomniti, da včasih preveč sčujemo Satanu v roke?
20. jul. 9, 30-33. Božja beseda nas ne samo pomiluje in boža, ampak tudi drami in biča. Berem sv. pismo zato, da bi se vzdajal, čeprav me ob kakem stavku zaskeli srce?
21. jul. 10, 1-3. Tako preprosto je vključiti v naše molitve prošnjo

za zveličanje vseh ljudi — kakor je Kristus za vse umrl. Ne molimo preveč samo zase in svoje skrbi?

22. jul. 10, 4-8. Nam je res Bog končni cilj življenja? Tudi sedaj, ko nam stanovanja postajajo vedno bolj moderno in udobno opremljena, ko uživamo povojno svobodo, ko je nevarno, da nam stvari nadomestijo Stvarnika?
23. jul. 10, 9-13. Ni zadosti, da nosimo vero le v srcu, tudi javno jo moramo pokazati, kadar je potrebno. Udeležujmo se bogoslužja, branimo z besedo pravo versko mišljenje, širimo tudi verski tisk!
24. jul. 10, 14-15. Vsak dan odhajajo novi misijonarji v misijone. Spremljajmo jih z molitvijo in ljubeznijo. Današnji misijonarji popravljajo škodo, ki so jo Cerkvi povzročili posvečeni in neposvečeni „kolonizatorji“ s pohlepom po bogastvu in oblasti v misijonskih pokrajinah.
25. jul. 10, 16-21. Tisti, ki ne poznajo Boga, ga iščejo, in tisti, ki ga poznajo, ga zgublajo. Mi se ne bomo mogli izgovarjati, da ga nismo spoznali. Pomagajmo tistim, ki ga iščejo — z molitvijo, z zgledom, z besedo, s sposojanjem primernih knjig.
26. jul. 11, 1-6. Tisoči niso klonili pred komunističnimi maliki in so zato še sedaj v ječah. Te mučence podprimo z molitvijo, da ne omagajo v pričevanju za vero.
27. jul. 11, 7-10. Verska resnica je, da Bog dá vsakomur zadosti milosti za zveličanje. Kdor se pogubi, se pogubi po lastni krivdi.
28. jul. 11, 11-16. Kristjani odklanjamo pretirani nacionalizem, a imamo za dolžnost pravo ljubezen do lastnega naroda. Najodličnejša oblika ljubezni je, da pomagamo ohranjevati narodu pravo vero. Molimo za domovino?
29. jul. 11, 17-24. Oba, Robespierre in Stalin, sta bila na poti do duhovništva. Oba sta se spremenila v divja preganjalca Cerkve. Nihče ne ve zase, kakšen bi postal, ko bi popolnoma in za vedno prekinil prijateljstvo z Bogom.
30. jul. 11, 25-32. Vsi smo dolžni prositi za judovski narod. Vključimo ga v molitev.
31. jul. 11, 33-36. S Sputniki in z vsemirskimi poleti si človek misli, da skoraj postaja podoben božji vseмогоčnosti. A kaj so zemeljski sateliti, če jih primerjamo z naravnimi čudeži — od najmanjšega atoma do neizmerne svetovja?

Zveza v Franciji

CONTACTO EN FRANCIA

Pri letošnji razdelitvi nagrad v Hollywoodu je severnoameriški film *The french connection* prejel kar pet Oscarjev, med drugimi Oscarja za najboljši film v letu in za najboljšega moškega igralca. Tudi blagajniški uspeh filma je bil v več deželah prodoren. V Parizu je v prvih treh dneh predvajanja požel kar 154.600 dolarjev in tudi v Buenos Airesu je zbudil precej zanimanja. Nekateri menijo, da je najboljši detektivski film zadnjih 20 let.

Trgovanje z mamili, z drogami, je dandanes zavzelo takšen obseg in giblje tolikšne interese, da so v njegovih mrežah zapleteni včasih celo nekateri zelo znani in ugledni ljudje vseh družbenih plasti. Časopisi poročajo včasih o presenetljivih primerih, ko policija razkrinka celo diplomate in policiste in znane ustanove.

Boj proti prekupčevanju z mamili naleti navadno na nepremostljive zapreke in tudi posamezni večji uspehi v tem pogledu ne morejo bistveno ohromiti trgovanja, razpečevanja in uživanja drog, ki razkrajajo telesno, psihično in moralno zdravje njihovih uživalcev.

Film *The french connection* obravnava resničen dogodek, ki se je začel v Marseillu, končal pa v Združenih državah l. 1962. Gre za prenos in prodajo izredne količine heroina v vrednosti 32 milijonov dolarjev. Omenjeno tihotapstvo sta odkrila detektiva severnoameriškega policijskega oddelka za pobijanje narkotizma, Eddie Egan in Sonny Grosso. Po njuni zaslugi je policija zaplenila tedaj 55 kg čistega heroina, kar bi zadoščalo za oskrbo trga v ZDA za 8 mesecev. Razkrinkala sta vrsto kompromitiranih ljudi, Francozov, Amerikancev in Italijanov, ki so bili soudeleženi pri prenosu ali trgovanju kot finančniki, prenašalci, zveze ali kupci. Med drugimi je bil tudi znani francoski televizijski igralec Jacques Angelvin.

Vso to dokumentirano zgodbo je Robin Moore popisal v knjigi, po kateri je prirejen filmski libreto. Mladi filmski direktor William Friedkin, ki dobro obvlada filmsko govorico in je v film vtisnil dinamičen, pospešen ritem, je vzel za tehnična svetovalca oba detektiva, ki tudi igrata v filmu stranski vlogi, in ustvaril nenavadno

živ in prepričljiv film. Človek ima vtis, da gleda na filmskem platnu spontan potek dogajanja, ne le rekonstrukcijo. Za napetost in razgibanost filma ima seveda zasluge tudi spretni fotograf Owen Roizman, ki s filmsko kamero presenetljivo naglo zasleduje razvoj dogodkov. Tudi montaža zaporednih scen je odlična.

Problem drog je po drugi svetovni vojni postal silno pereč in vznemirljiv. Menda je ugotovljeno, da je v ZDA vsak drugi univerzitetni študent vsaj enkrat poskusil kake vrste mamila, mnogi od njih so se pa na droge že navadili in jih redno prejemajo. Zadnja leta se je uživanje mamil razpaslo zlasti med mladino po mnogih deželah. Tudi v Argentini se vedno bolj širi. Sredi leta 1953 je v argentinsko-severnoameriškem univerzitetnem društvu v Buenos Airesu govoril deželni

preiskovalni sodnik doktor Jorge Moras Mon o uživanju drog v Argentini. Povedal je, naslanjajoč se na podatke zdravstvenega tajništva buenosaireške občine, da se je v zadnjem letu uživanje mamil pomnožilo za 100 procentov. Poudaril je, da uživanje drog vodi človeka v popolno odvisnost od njih, da povzroča njegovo fizično in psihično uničenje, da ga tira v obup, pokvarjenost in zločin. Mamila kvarijo človeka in družbo, je poudarjal, in škodujejo že prihodnjim rodovom. Zato je nujno treba ojačiti zatiranje s hujšimi kazenskimi ukrepi, kontrolirati vso proizvodnjo in razpečevanje drog, vso družbo pa stvarno poučiti, da se bodo mogli vsi zasebno in skupno braniti pred tem modernim, nevarnim zlom. Posebej je poudaril, da je nujno treba radikalno zatreti vse nezakonito prekupčevanje z mamili.

Prizor
iz filma
Zveza v Franciji

Kontrolo nad proizvodnjo in trgovanjem drog je pa težko izvajati. Tovarne namreč, kjer jih proizvajajo, ni težko prikriti, ker ni treba kompliciranih strojev ali priprav. Celo po zasebnih domovih se lahko instalirajo laboratoriji ali pa nasadi rastlin, iz katerih proizvajajo mamila. In trgovanje z drogami bujno cvete, ker je po njih veliko povpraševanja in je dobiček zelo visok.

Pri prenašanju drog iz ene države v drugo se tihotapci poslužujejo najrazličnejših zvijač in jih je težko odkriti. Države si sicer med seboj pomagajo in je v tem pogledu več mednarodnih pogodb, dejansko je pa zavoljo premetenosti in vedno novih načinov prekupčevanja z mamili težko zatreči.

Film Zveza v Franciji nam naravno kaže na težave, s katerimi se spoprijema policija pri zasledovanju in razkrinkovanju prekupčevalcev. V sklepni sceni detektivi navsezadnje le obkolijo glavne soudeležence. V spopadu padejo nekateri pod streli, druge pa policija polovi. Ko pa iščejo glavnega krivca, uvidijo, da se jim je skrivnostno izmuznil in zato izzveni film v spoznanje, da tudi ta zmagoslavna bitka ne pomeni splošne vojne zmage.

Gene Hackman igra vlogo glavnega detektiva silno prepričljivo. Pri svojem neizprosнем zasledovanju je surov in nasilen, zagri-

zen in brezobziren. Realistični ton brez romantičnih koncesij je značilen za ves film in čeprav je konec zgodbe predvidljiv, pritegne dogajanje na filmskem platnu gledavčevo pozornost prav do konca

J. Š.

Za mladino

Da se boš lažje spovedal

1. Cerkvene zapovedi: grem v velikonočnem času k spovedi in obhajilu? Povabim tudi slovenske in tuje prijatelje oz. prijateljice, da prejmejo zakramente? Poznam sedanjo postno postavbo?

2. Glavni grehi: sem bil napuh-njen, prevzet, nevoščljiv, požrešen, sladkosneden, vdan pijači, hitro razjezljiv, len, sem preveč skrbel samo za zunanost, dajem preveč važnosti denarju, porabim preveč časa za zabave, za ples?

3. Poklicne dolžnosti: če delam — delam redno in vestno? Če hodim v šolo — se redno učim? Sem pri delu ali v šoli bil drugim v spotiko z zapravljanjem časa, z umazanim govorjenjem, z nespodobnim vedenjem? Sem bil apostol z besedo in z zgledom? Se bojim govoriti o verskih stvareh? Pri delu ali v šoli rade volje pomagam drugim? Se izgovarjam z utrujenostjo ali z učenjem, kadar je treba pomagati doma staršem? Molim, da bi prav spoznal življenjski stan in poklic? Molim za svoje sodelavce ali sošolce?

PISAEIJ MAUSER MLADINI

Vsak mlad človek pride v gotovo obdobje, ko se mu zazdi, da se ni vredno mučiti za stvari, za katere so se gnali njih starši. Začuti, da drugo okolje, v katerem živi, zahteva od njega hojo proti drugačnim ciljem, da je preteklost starega rodu pač preteklost, v kateri je stari rod obstal in ne more na nova pota. Mladi rod pa ima svoja pota in svoje cilje.

Je to huda skušnjava in na žalost so primeri pri nas in pri vas, ko se mladi trgajo iz slovenskega občestva in se kot drobci potaplajo v tujem morju. Zavest, da so vendar z drobnimi koreninicami pripeti na zemljo, iz katere so izšli njih starši, zgineva, čez čas vstane le zdaj pa zdaj še kak spomin, dokler tudi ta ne ugasne.

Težko in bridko je vsako umiranje, najtežje in najbridkejše je narodovo. To je duhovna smrt, umiranje tistega, kar ožarja vsak narod s posebno lučjo.

Narod brez mladih duhovnih sil je osivel narod, je starec, ki gleda samo še v preteklost, ker je bodočnost tema.

Edina pot, da se ognete skušnjavi, ki sem jo omenil, je zavest, da domovina ni samo na domačih tleh, temveč povsod, kjer slovenski človek živi. So meje, so morja, ki nas ločevajo, toda vsa ta zemlja, ki nas nosi, je v globinah celota, nad žarečim središčem so plasti, na katerih živimo, in pod oceani so trdni mostovi, ki nas vežejo.

Duha imamo, ki v hipu lahko preleti tisoče in tisoče kilometrov, ki lahko v hipu obkroži cel svet. Nismo kakor svetloba strašno oddaljenih zvezda, ki potrebuje leta, da doseže zemljo. Glejte, dragi moji, če boste v sebi začutili, da je vsak izmed vas domovina zase, da je

domovina v vsakem, ki slovensko čuti, tedaj boste dovolj močni, da vas skušnjava, ki smo jo omenili, ne zmaga.

Občutek, da v sebi nosite vse, kar slovenski človek ljubi, vas bo krepila. Mislite vedno na to, da narodova zgodovina ni zapisana samo na straneh knjig, ampak da je zapisana v nas vseh, da jo vsak izmed nas nosi in da bo rod za nami nosil tudi tisto, ki jo bomo mi ustvarili. To je tisto neprestano pretakanje iz roda v rod, ki pomenja življenje.

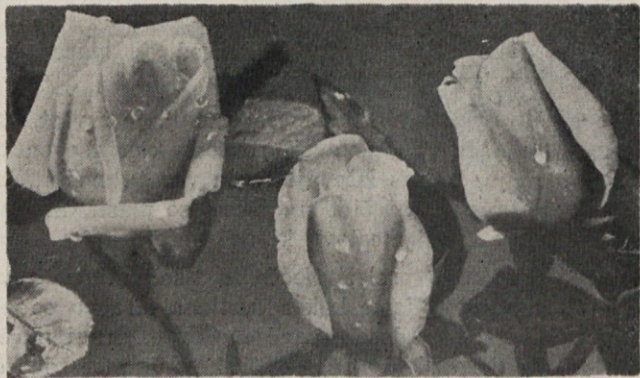
Če boste tako gledali, bo v vas vedno želja, da ostanete v slovenski skupnosti, vedno želja, da nosite domovino in njeno zgodovino v sebi in da jo tudi na tujem kažete in krepite. Na ta način boste doživljali domovino povsod, videli jo boste tu v Argentini, v Ameriki in Kanadi, v Avstraliji in na Koroškem in na Primorskem in zadeli obnjo celo tam v Porabju. Občutek, da je, čeprav majhna, strašno razsežna, bo krepila vaše duhovne sile in nikoli vas ne bo sram priznanja, da ste Slovenec.

Na Prešernovem grobu so v kamnu vklesane besede:

Mogla umreti ni stara Sibila,
da so prinesli ji z doma prsti.

Jaz pa mislim, da je domača prst v nas, da se bomo ob svojem času v njej stopili, čeprav bomo legli v tujo zemljo. Mi smo domača prst.

Naj vas nikdar ne bo sram te misli. Tisoči in tisoči in tisoči žive iz nje, dajte, moji dragi mladi prijatelji, tudi vi, tako bomo vedno potrebovali drug drugega, tako bomo vedno cveteli v taisto bodočnost, ki bo, prepričan sem, svetla in lepa.

Bele
vrtnice

ker
te ljubim

**Življenje piše
najganljivejše zgodbe,
samo treba jih je
znati brati**

Helena je razočarana

Helena je lepa deklica osemnajstih let, svetlolasa, pristna v vsem svojem bistvu. Prav zaradi tega ji niti v sanjah ni prišlo na misel, da bi bila Emilova ljubezen le igra, sebično kratkočasje.

On, Emil, je postaven fant, razgledan, tip športnika, eleganten, tak kakor jih vidimo na slikah v modnih revijah; eden tistih mladeničev, ki napravijo na dekleta močan vtis.

Helena ga je na videz poznala že dalj časa, vendar je o njem vedela zelo malo, skoraj nič. Vse, kar ji je povedal o sebi, je bilo, da jo ima zelo rad in da je zastopnik neke tovarne. Ona si je predstavljala, da najbrže zelo dobro zasluži, ker si ni mogla misliti, kako bi se drugače mogel oblačiti tako elegantno. Helena je trdila, da ni tako važno, kaj dela. Popolnoma naravno se ji je zdelo, da v svojem prostem času ne govori rad o svojem delu.

„Zakaj ne pride kdaj k nam na obisk, da ga bomo spoznali?“ je vprašala Helenina mama.

„Počakaj mama, tudi to bo še prišlo.“ In res je Emil prišel k Heleni na dom, vendar je naredil na vse zelo slab vtis. Vsi, starši, sestre in bratje so imeli o njem enako mnenje. Bil je nekako oddaljen, tuj, in človek ni vedel, kaj bi mislil o njem. Imel je zelo čudne

pojme o veri. Zdelo se mu je zelo važno spoštovanje osebnega mnenja in ni priznal nobene resnice, ki bi vezala vse ljudi enako. Njegove ideje so bile čudno svobodnjaške, bati se je bilo, da bi bil zmožen raztrgati katerokoli vez zaradi trenutne muhavosti.

Domači so skušali prepričati Heleno, a vse zastonj. Ona se je samo smehljala, zaupajoč sami sebi. „Vi ga nimate radi, zato ga napačno sodite,“ jim je odgovarjala. „Vem, da ni tak, kakor vi mislite in navsezadnje midva se ljubiva.“

Bilo je brez pomena govoriti z njo o Emilu, ker se je vsak razgovor končal s preprirom.

„Ta ljubezen ti bo prinesla smolo,“ se je jezil oče.

Kakor da bi govoril gluhemu.

„Prosim te, ne išči svoje nesreče,“ je prosila mama.

„Nesreče,“ je poskočila Helena. „Kako ti kaj takega pade v glavo, mama?“

Nekega dne je prišel Helenin brat domov z važnim obrazom.

„Da veš, tvoj ljubljeni je lažnivec,“ je rekel z zmagoslavnim glasom.

„Ah, da. Tudi to? Menda mi ne boš rekel, da je poročen?“

„Morda tudi to, nič me ne bi presenetilo.“

Helena je široko odprla oči:

„Kako, kaj si poizvedel tajni policist?“

„Tvoj ljubljeni Emil ni zastopnik podjetja, o katerem ti je govoril. Potrudil sem se in vprašal pri podjetju po njem. Odgovorili so mi, da ne poznajo nobenega gospoda Emila Porta.“

„Govoril si s kakim uradnikom, ki ga ne pozna.“

„Mogoče, vendar Emil je rekel...“

„Nehaj že s svojim detektivskim poklicem.“

„Torej ti bo on natvezal, kar bo hotel, in ti mu boš verjela. Tako si sama kuješ svojo nesrečo.“

„Če ga ljubim, to ni nesreča, ampak sreča,“ je vztrajala ona.

Bilo je brezupno. Helena je bila resno dekle, vredna zaupanja, vendar sedaj je delala nepremišljeno. Katerikoli opomin je še bolj vzbujal njen odpor do staršev in navezanost na Emila. Mislila je, da se Emil zanjo žrtvuje. Vsak drugi dan se je pripeljal z vlakom, da jo je počakal pred uradom, kjer je bila v službi. S kakšno zavistjo so ju gledale Metka, Olga, Rozalka. Gotovo so si mislile, da mora biti Helena srečna. Takega postavnega fanta ima.

Vendar sanje so bile kratkotrajne.

Neko popoldne je Helena odšla zgodaj iz pisarne. Sklenila je, da bo pričakala Emila na železniški postaji. Kako bo presenečen in

vesel, ko jo bo zagledal, si je mislila Helena. Skrila se je za prodajno časopisov, da bi bilo presenečenje in veselje še večje.

In res ga je presenetila, čeprav se ne ve, kdo je bil bolj presenečen, on ali ona.

Ko se je Emil približal izhodu, ga je takoj opazila, čeprav je bil pomešan med množico, ki je tudi izstopila iz vlaka.

Videla ga je, ko se ji je približal, njeno srce je začelo burno utripati. Vroč val nemira, zmede in strahu jo je naenkrat oblil. Emil se ji je bližal smehljajoč, kakor da bi se zabaval, vendar ni bil sam. Z desno roko je objemal čez pas mlado dekle, ki se je tudi smejala.

Ne, ni bilo nobenega dvoma. Helena je odklanjala misli, ki so jo napadale. Ni res, ni mogoče. Le njena domišljija se igra z njo. Vendar sedaj je videla popolnoma jasno, kako sta se Emil in dekle ustavila prav blizu nje, ne da bi opazila njeno navzočnost. Videla je, kako je Emil božal dekletovo roko in kako se je poslovil od nje.

„Na svidenje, moja ljubezen,“ ga je slišala reči.

Dekle se je smejala, približalo svoj obraz njegovemu in Emil jo je poljubil.

V tem trenutku se je Heleni zdelo, da pada v brezno brez dna. Sramota in jeza sta jo navdajali. Počasi je prišla iz skrivališča, kjer je hotela presenetiti Emila, pa je bila sama presenečena na tak krut in nepričakovan način. Približala se jima je. Ko jo je Emil zagledal, je dvignil glavo... na njegovih ustnicah se je risal smehljaj. Helena ni mogla verjeti svojim očem. Ogorčeno ga je pogledala, potem se je zdrznila in odšla. Zaslišala je za sabo njun nesramni smeh.

Bežala je po ulici, hodila po mestu dolge ure kakor v dušljivih težkih sanjah. Jok ji je tičal v grlu...

Vedno, kadar je Helena slišala besedo ljubezen, se ji je obraz spačil v grenkih potezah.

Ljubezen, je premišljevala sedaj Helena, ljubezen je največja prevara, ki je možna na svetu. Fantje so goljufi, ki hlinijo nedolžnost in potem izvabijo dekletovo ljubezen. Igrajo se z njo na najbolj prezirljiv način. Več mesecev je potrebovala Helena, da je ozdravela.

Vendar je Heleni koristila ta grenka preizkušnja. V prizoru pred železniško postajo so se ji odprle oči. Heleni se je zgodilo enako, kakor se lahko zgodi mnogim mladim dekletom. Ko je ljubezen globoko v njihovih srcih, je nobena lepa beseda, ne solze, ne grožnje ne morejo iztrgati iz slepe zaljubljenosti. Za dekle je ljubezen njeno življenje in njen svet. Zaradi tega se tako močno naveže na ljublje-

nega fanta, da noče in ne more spoznati, kaj ji prinaša trpljenje, kaj srečo.

Kaj storiti da se obvaruje razočaranja?

Kadar se začenja prijateljstvo med fantom in dekletom, se zahteva popolna iskrenost v dejanjih obeh. Na prvem mestu, kakšna je življenjska smer tvojega bodočega ženina.

Fant kakor Emil, ki nima pravih načel, ni zmožen prave zvestobe. Kdor ne prizna Boga, niti nobenega drugega višjega načela, ki bi ga moral spoštovati, postane sebičnež, ki zadošča samemu sebi in za katerega je važno le lastno mnenje. Niti nezvestoba, niti pomanjkanje ljubezni, se ne dotakneta njegove vesti, katero je že zdavnaj odpravil, kakor predsodek nazadnjaških ljudi. V zakonskem življenju je važno medsebojno zaupanje; vera je vrelec, iz katerega črpata moč, da ostaneta skupaj v sreči in trpljenju.

Lahko je torej ljubljenei najprijetnejša oseba na svetu, vendar ta lastnost ni dovolj, da skleneš z njim zakon, tisto vez, ki obsega življenje obeh in tudi vajinih otrok.

Otto Goldman - M. Mt.

(Se nadaljuje)

mladinska pošta

KDO JE KRIV?

Ali se duhovniki zavedajo, da današnji materializem, novo poganstvo in napačno pojmovanje krščanskega življenja izvirajo iz preteklih zmot cerkvenega občestva? In kaj naredijo duhovniki proti temu? Sem preveč odkritosrčna?

No, ta je pa lepa! Jaz sem mislil, da izvira vse gorje iz greha in pokvarjene človeške narave, ti mi pa odkriješ, da so tega krive pretekle zmote cerkvenega občestva!

Bodiva si najprej na jasnem, da sva oba laika in da ne vem, kaj in česa se duhovniki zavedajo. Gotovo pa ne bi bilo primerno, da bi se zavedali nečesa, kar ni res.

Govoriš o „zmotah“. Draga moja, v Cerkvi imamo vse mogoče napačne, osebne in kolektivne, a zmote v cerkvenem nauku ni. In to ne po zaslugi duhovnikov, marveč ker Bog sam skrbi, da se Cerkev ne moti, kadar uči o stvarih vere.

Govoriš o cerkvenem občestvu. To je lepo, a sestavljava ga ti in

Jaz pray tako kot duhovniki, škofje in papež. Vprašanje ni torej, kaj naredijo duhovniki, ampak kaj storimo mi vsi. Tudi ti sama, ki čutiš problem.

Govoriš o napačnem pojmovanju krščanskega življenja! Res je, marsikdaj in marsikdo ga pojmuje in živi povsem napak. Vendar, zanima me, kaj imaš v mislih? Težko ti odgovorim na splošno trditev, da je materializem posledica našega slabega krščanstva. Kajti to je deloma res, deloma pa ne.

Res je, da bi goreči kristjani spreobrnili svet, res pa je tudi, da je krščanstvo neprestan boj s samim seboj, z našo naravo in s svetom krog nas.

Skratka, res smo kristjani krivi po svoji mlačnosti, nismo pa spet edini krivci novega poganstva.

TAKO JE! PIŠI ODKRITO!

Skoraj redno berem mladinski list „Ognjišče“. V njem je veliko moralnih in vzgojnih pa verskih vprašanj, za katera bi mislili, da jih med mladino v Argentini ni ali pa da si jih ne upamo napisati. Vam smemo staviti tudi težja, bolj kočljiva vprašanja?

Tudi sam berem rad „Ognjišče“ in vprašanja, ki jih zastavljajo stari in mladi.

(Ne bodimo lahkoverni, v Argentini med nami so in še nastajajo ista vprašanja. Da pa si mi ne upamo napisati marsikaj, kar mislimo,

je res. V tem primeru ne znamo še zadosti upoštevati svoje in spoštovati tuje svobode.

Pazi, nisem napisal „spoštovati tuje mnenje“! Tuje ali lastno mnenje — če je napačno — ne zasluži nobenega spoštovanja. To gre le človeški osebi, njegovi svobodi, ne glede na mnenje, ki utegne biti vredno vse obsodbe in kritike.

Vendar, kdor živi svobodno, mora biti pripravljen javno braniti svoje mnenje, pa ga tudi spremeniti, če spozna, da se moti. Ne bojmo se misliti, bojmo se le vztrajati v zmoti — iz nepravlega ponosa, to je, iz napuha.

Če mi smete staviti tudi težja vprašanja? Seveda! Na dan z njimi. Mene boste težko pohujšali, za bravec DŽ bomo pa morda črtali kako besedo, da ne bo spotike. Verjamete pa mi lahko, da smisla vprašanj ne bo spreminjal nihče. Če bodo vprašanja pretežka zame, pa pokličemo na pomoč ves uredniški svet DŽ. Le nič se ne boj vprašati! Zdaj sem pa res že radoveden in napeto čakam tvojega naslednjega pisma.

V DRUŽINI

AVTORITETA STARŠEV

V zadnjem času je zelo razširjeno mišljenje, da je otroku treba pustiti vse, kar si želi, naj si kar sam določi, kaj naj misli, kaj naj dela. Če le malo pomislimo, lahko opazimo, da je to zelo nevarno. Kako se bo vzgojil otrok, če je prepuščen sam sebi? V tem slučaju bo le igrača svojih kapric, bo nesrečen on in vsi okoli njega.

Zaradi vzgoje otrok je potrebno, da smo prepričani o potrebi naše avtoritete, da je naša dolžnost, ki nam jo nalaga sam Bog, da otrokom pravilno ukazujemo in zahtevamo, da nas ubogajo. Večkrat lahko opazimo, kako nas je kar strah nasprotovati otroku, popuščamo pri njegovi najmanjši kaprici. To pa je le pomanjkanje karakterja, osebnosti; ali pa, ker smo mi sami bili pretrdo vzgojeni. Izbrati pa moramo srednjo pot. Ne puščati otroku vse svobode, biti pa moramo tudi proti preveč trdi vzgoji, formalnosti, ki uniči otrokovo osebnost.

Že majhnemu otroku moramo dati priložnost, da se vadi v pokorščini. Naši ukazi morajo biti jasni, ne dvoumni, premišljeni, izrečeni brez omahovanja, brez prigovarjanja, z resnim izrazom. Ne rabimo besed „Jaz želim tako“, ali pa „Tako mi je všeč“, ampak „Tako je.“ „Tako se ne dela.“ Ne smemo dopustiti, da otrok odgovarja „nemaram“, da ne uboga na prvo besedo. Če kaj zahtevamo, moramo pri tem tudi vztrajati, drugače nas bodo otroci imeli le za igračo. Ko je otrok ukaz izvršil, ni pametno, da ga nagradimo s slaščicami ali podobno, ker se bo tako navadil delati le za nagrado. Prav je, da ga pohvalimo. V našem izrazu mora opaziti veselje.

Vsi naši ukazi pa morajo biti le za otrokovo dobro. Ne smemo zahtevati stvari zaradi egoizma, zaradi slabe volje, ker nam je všeč ukazovati ali pa, ker hočemo zmagati nad otrokom. Preden kaj ukazujemo, dobro premislimo. Ali niso naši ukazi večkrat brezsmiselni, samo izbruh naših živcev in včasih skoraj neizvedljivi?

Otroku moramo prikazati, da ne ukazujemo zato, ker nam je to všeč, temveč, ker otroka resnično ljubimo in ga želimo pripraviti za samostojno življenje.

Meta Vombergar

DRUŽINSKA POŠTA

KAJ JE CENEJE?

„Samo za hčerkino šolsko uniformo smo plačali petdeset tisoč pesov“, mi je potožila zaskrbljena mama. Vem, da ne pošljejo hčerke v samostansko šolo zato, da bi se razkazovala z lepo uniformo. Je pač edini zavod v bližini, kjer upajo, da bodo otroka tudi vzgajali.

Težko mi je, ko premišljam, da mnogo staršev kljub dobri volji, ne more vpisati otrok v katoliške zavode. In tudi to me boli, da imajo katoliški zavodi tako malo socialnega čuta, da se ne prilagodijo razmeram. Kaj pravite?

O tem je bilo v družinski pošti že marsikaj povedanga in mislm, da ni dovolj le pritoževanje nad nekaterimi katoliškimi zavodi, ki jim je vzgoja prej kupčija kot poslanstvo. Res je, da so nekateri taki, res pa je tudi, da je med njimi precej redov, ki opravljajo pomembno versko, kulturno in socialno nalogo. Vendar bi danes rad pokazal na

drugi del resnice, katere se še nismo dotaknili.

Prvič: komur ne preostaja denarja, naj se nauči kupovati. V vsakem velemestu so trgovine, kjer je mogoče blago kupiti dražje in druge, kjer se prodaja isto blago ceneje. Petdeset tisoč je pretirana cena za šolsko uniformo in prav zaradi vašega pisma sem šel poizvedovat in ugotovil, da je za isto uniformo v različnih trgovinah do 35% razlike v ceni. Če bi iskal še dalje, bi našel kje morda še večjo razliko.

Drugič: četudi bi hodila vaša hčerka v šolo, ki ne zahteva določene obleke, bi jo morali vendarle obleči — ali ne? Vsaka obleka stane. Prednost uniforme pa je, da se dekletom ni potreba prezgodaj ukvarjati z modo in da vsaj v šoli ne mislijo le na to, kako se bodo postavile z novimi „cunjami“. Tudi to je del vzgoje in ne najmanj pomemben. Zdaj pa zračunajte še enkrat razliko med oblekami, ki jih prihranite in med uniformo, ki bi jo lahko ceneje kupili — pa boste imele jasnejšo sliko o problemu.

PAPEŽ — TUDI ČLOVEK

Se vam zdi možno, da bi imeli razgovori sv. očeta z državo za železno zaveso tudi ta razlog ali namen, da bi simpatije med Vatikanom in temi režimi utrdila ali uvažala italijanska podjetja v komunističnih državah?

Niste verjetno edini katoličan,

ki ga muči še kako podobno vprašanje, le da si ga redki upajo izgovoriti. Skušajmo ga premisliti trezno.

Najprej si pokličimo v zavest dejstvo, da je kljub visoki in sveti službi sveti oče človek z dušo in tudi telesom. Bil je rojen v družini, na katero se je verjetno navezal, hodil v šolo in se kot vsak otrok pretepaj z bratci in sestricami. Preko družine je verjetno začutil pripadnost narodu, katerega ljubi. In prav je tako, kajti ni mogoče ljubiti človeštva, če ne ljubimo naroda, iz katerega smo izšli. Ko je zasedel prestol sv. Petra, je sprejel sicer nase velike odgovornosti in prejel tudi od Boga milosti, da lahko nosi težko breme, a človeške narave mu Bog s tem ni vzel.

Za krepost se mora sv. oče truditi prav tako kakor vsak kristjan in svetništvo si pribori prav tako težko. Zato moramo gledati v njem človeka z veliko in odgovorno nalogo, ki nadomešča v Cerkvi Kristusa, a ki ni rešen bremena človeških lastnosti.

Po svojih močeh skuša lajšati Cerkvi življenje med narodi in uporablja sredstva, ki se mu zde po vesti najprimernejša. A kdo bi mogel zanikati, da nima hkrati človeških simpatij, nagnjenj, predsodkov!

Gotovo jih kot pošten človek skuša brzdati in ni verjetno, da bi dober papež podrejal cerkvene duhovne cilje človeškim materialnim interesom, čeprav občuti kake probleme zelo verjetno drugače, kot bi jih morda

kdo drug, druge narodnosti, različne vzgoje ali drugačnega značaja. Vročekrvnost, treznost, pohlevnost, trma, predrznost, strah in še veliko drugih lastnosti oblikujejo dejanja vseh ljudi.

Skratka — vse odločitve sv. očeta so gotovo vplivane po njegovih človeški osebnosti in so deloma tudi kulturnega kroga iz katerega izhaja, kajti ni ga človeka na zemlji, ki bi bil brez teh vplivov.

Trditi pa, da bi sv. oče izrabljaj svojo duhovno oblast v korist političnih ali ekonomskih interesov italijanskega naroda namenoma, pomeni dvomiti v njegovo poštenost. Ker gre za človeka — bi bila nepoštenost tudi pri papežu sicer mogoča, vendar dvomim, da bi jo smeli očitati osebnosti — kot je sv. oče Pavel VI.

Toliko o papežu — človeku. Ne smemo pa pozabiti, da ima v določenih primerih cerkvenega učiteljstva papež od Boga dano garancijo nezmotljivosti. Cerkveni nauk je torej obvarovan napak in človeških slabosti po božji odločitvi, ostala dejanja cerkvenih predstavnikov pa le po njihovi lastni razsodnosti vesti in poštenosti. Je dvom razjasnjen? Če ne, se še oglasi!

SPREMSTVO — DA ALI NE

Hčerke, med 16 in 22 letom, prihajajo domov pozno zvečer, ene iz šole, druge iz službe. Od avtobusa do doma je nekaj sto metrov. Naj jih vedno kdo od domačih spremlja. npr. jaz ali moj mož; ali pa naj

zaupava in jih vzgajava v samostojnosti?

Med 16 in 22 letos je bistvena razlika, enako med nekaj sto metri razsvetljene ceste ali temačne ulice, med enim delom mesta in drugim so tudi razlike, med eno in drugo večerno uro prav tako.

Ni torej mogoč en sam odgovor, vendar pomislite:

— dve odrasli dekleti nista več nebojgljena otroka in sta lahko druga drugi v oporo, če hodita skupaj. Vsaka sama zase je seveda lahko izpostavljena večji nevarnosti;

— ali si dekleta želijo vajinega spremstva, ali bi jih le vi radi spremljali? Se vam ne zdi, da imajo dekleta pri teh letih že toliko razsodnosti, da bodo znale odgovoriti na vaš dvom? Če se dekletom zdi zaradi okolice ali kakega vsiljivca potrebna še vaša družba — sijajno. Če se zanesejo same nase — pa bi vaša pažnja imela lahko negativne posledice;

— pomenite se s hčerkami, da se vračajo domov ne le skupaj (če je mogoče), marveč tudi ob določenih urah. Morda je spremstvo primerno ob posebno poznih urah. Vendar naj bo vse sad skupnega dogovora.

Pri mlajših otrocih je na mestu seveda le vaša odločitev, a v navedenem primeru gre za — vsaj eno — odraslo dekle, ki je povsem zmožna nadomestiti mamino varstvo — seveda, če ste jo vi primerno vzgojili — ko je bil za to še čas.

Izpraševanje vesti O grešnih priložnostih

1. So mi vseč nevarnosti? Name-noma iščem grešno priložnost? Sem naiven? Ko naredim sklep poboljšanja, sklenem tudi, da se bom izogibal grešnih priložnosti? Mislim, da mi nobena priložnost ne more škodovati? Se zanašam na pošteno preteklost? (Kdor stoji, naj gleda, da ne pade...)

2. **Družba:** Me prijatelji dvigajo ali kvarno vplivajo na moje življenje? Se rad pogosto mudim v nepoznani, veseljaški družbi javnih lokalov? Zahajam redno v slabo družbo, kljub temu, da se zavedam slabega vpliva? Čutim, da slaba družba ni samo tista, ki bi zavajala v nemoralno življenje, ampak tudi tista, ki me sili k zapravljanju časa in denarja, samo kritizira, ali ki nima smisla za versko, za družinsko, za duhovno življenje? Postajam materialist zaradi okolja, v katerem živim?

3. **Prosti čas:** Ga porabim za od-dih, da si obnovim zgubljeni moči pri delu? Me zabave bolj utrudijo kot pa spočijejo? Vzgamam otroke k pravemu načinu zabav? Jih opozarjam na praznost in moralno nevarnost nočnih lokalov, zdvižanih plesov, seks zabav, sestankov ob mamilih? Je delo pravilo in zabava izjema — ali narobe? Izrabim prosti čas za vzgojne razgovore, za pametne TV programe? Posvetim nekaj prostega časa delu v skupnosti?

I. I.

(Nadaljevanje)

Razmere na vasi prva leta po revoluciji in težko razmerje med sosedi trdo odsevajo iz kratke opombe v nekem maminem pismu iz tistih let. V njej mimogrede bridko potoži: „Sosed nam ne da oči in gleda v tla, ko se srečavamo.“

Nikdar ni bilo pred vojno nobenih težav s tem sosedom. Nič slabega mu ni storila naša družina, dobrega pa marsikaj. Tudi on ni bil slab do nas. Po srcu ni bil slab, pa je zašel v tujo družbo. Po teh zvezah je bil tudi zapeljan v sodelovanje s komunisti.

Sedaj po vojski pa tak prepad med dobrimi sosedi. Nič hudega mu nismo storili, hoče reči mati, pa nas ne pogleda.

Seveda, on je sodeloval s komunisti, naš oče pa je pod njihovo kroglo padel na domačem dvorišču.

Pošastne so bile že zunanje tragedije, ki jih je v našem ljudstvu zanetila komunistična revolucija — toda ali niso še hujše notranje, ki jih je prinesla, tragedije v srcih...

Župnik mojega rojstnega kraja se mi je bil tudi oglasil s pismom.

Med drugim tudi spregovori o moji materi: „Tvoja mati je naravno inteligentna žena, pa zraven velikih življenjskih izkušenj in preizkušenj. O vsem moreš z njo govoriti in prijetno se je z njo razgovarjati in večkrat v pogovoru zastrmiš nad modrostjo, ki jo je izrekla.“

Res, žena velikih življenjskih preizkušenj.

In v teh preizkušnjah so ji še naprej potekala leta in leta, ki so tekla tako hitro. Mati se je postarala in je že dopolnila sedemdeset let.

Brat mi o tem sporoča: „14. junija smo obhajali 70-letnico naše mame in smo se vsi zbrali okrog nje.“

Poroča tudi o njeni slabotnosti, ki se je vedno bolj polašča, kot je že tudi sama v pismih večkrat tožila o njej.

Ustrašil sem se: Mati ima sedemdeset let, slabotna je, vsak čas se utegne zgoditi, da jo izgubimo, kaj mi ostane za spomin nanjo? Njenih pisem niti nimam shranjenih in eno od teh bo zadnje...

Sam sebi sem se zazdel trd in surov. Ali naj se zgodi, da še nje-nega zadnjega pisma ne bom imel za spomin na svojo mater?

Kaj bi v tistem trenutku dal, da bi imel zbrana materina pi-sma zadnjih let.

Komaj sem pričakoval novega. Prišlo je in sprejel sem ga kot odrešenje. In prišlo je še nekaj drugih v teh kratkih letih, kar ji je še preostalo življenja.

Danes so mi to med najdražji-mi spomini na pokojno mater.

Tudi v teh zadnjih pismih ma-ti govori o razmerah v družini: o delu in gospodarstvu, za kar se je vedno zanimala, čeprav je že pred več leti izročila skrb za kme-tijo sinu Jožetu; govori o zdrav-ju v družini, zlasti veliko in pri-srčno o malih vnukih, otrocih mla-dega gospodarja, kako se sama počuti v novih razmerah, med vsem pa so večkrat vpletene iskren-e misli, namenjene samo sinu duhovniku.

Ob spominu nanjo so mi prav ta mesta tako draga in naj še ob njih predstavim svojo mater.

V omenjenem prvem pismu (15 septembra) od zbirke zadnjih nje-nih pisem mati opisuje mlatev pše-nice, kjer je pri mlatilnici lažje delo opravljala še tudi ona, če-prav pri sedemdesetih letih. Vnu-ka Tončka in Jožek pa po njenih besedah „medtem po vrtu skačeta, malice pa tako nobenkrat ne zgre-šita.“

Za konec piše: „Popoldne gre-

mo pa na Poljane h krščanskemu nauku (bila je nedelja, op. pis.), bo tudi Tončka šla z menoj... Tu ti pošiljam sliko poljanske cerkvi-ce. Iz te cerkvice Ti pošljem vsa-ko nedeljo blagoslove in tudi med tednom skoraj vsak dan. To se ne da pozabiti. Najhuje je v prazni-ke. V duhu vidim vse okrog mize. V resnici pa vas ni. To mi je hu-do, da vas nisem mogla otroke imeti tako spucane, kakor jih zdaj vidim. Zdaj je kar preveč crklja-rije. Jože ima otroke zelo rad. ampak jih tudi kaznuje. Če je bolj strog, rajši ga imajo.

Da ne bi kaj pošiljal, se je ca-rina zvišala. Hvala Bogu, imamo vse potrebno, živeža in obleke.

Letos sem imela 70-letnico. So prišli tudi otroci iz Ljubljane. Hvala Bogu, zdravi smo vsi.

Če je božja volja, kakih pet let bi bila še rada, bi še malo poma-gala.

Srčno pozdravljen in ne poza-bljen! Z Bogom!

Antonija.“

Redno je mati tako sklepala svoja pisma meni. Včasih je pri besedah dodala še: „Bog Te bla-goslovi!“ Podpisovala se je ved-no s svojim krstnim imenom: An-tonija.

Po tem pismu je živela ravno še pet let, kot tu izraža svojo željo.

Najhuje je bilo zanjo v prazni-ke. Polno bi morala biti zasedena miza okrog matere, pa jih sedaj

toliko manjka: štirje so mrtvi kot žrtev revolucije, štirje zdoma sredi življenja in eden od njih daleč preko morja.

„Spucani“ otroci, kot mati govori v pismu, v našem narečju pomeni „negovani“ otroci in „crkljarija“ otrok je „razvajanje“ otrok.

Na to tožbo matere sem ji odgovoril, da ni treba, da bi ji bilo hudo, in da je tako, kot nas je vzgajala, tudi bilo najbolj prav in da smo ji iz srca hvaležni.

Glede negovanja otrok so seveda takrat pred petdesetimi leti bili drugi časi in res ne bi bilo prav, da bi jih mati gledala v današnji luči napredka moderne oskrbe otroka. Jaz sem povrh svoje prvo otroštvo še preživeljal v razmerah prve svetovne vojne. Spomnim se, da sem imel takrat hlače iz tkane šotorovine, „celtne“, ki so bile preproste, nekoliko trde, sicer pa trdne in kot nalašč zame. Srajce se spomnim iz domačega platna; tudi gumb pod vratom je bil spleten iz platnene niti in domače izdelave. Pri tem je bilo slabo to, da je bil debel in je povrh od slinjenja še otrdel, da ga je bilo težko spraviti skozi uho ovratnika in zapeti. Sam tega že tako nisem mogel z drobnimi in mehкими otroškimi prsti. Včasih se je kdo pritoževal, kaj se slinim, da je srajca pod vratom taka.

Za jed so me večkrat trdo prijemale, ker da sem izbirčen, liš-

pov — so mi rekli. Čudno se mi je zdelo, zakaj naj bi jedel, če nisem bil lačen, in sem se tudi tako izgovarjal. A mogoče nisem bil lačen, kadar mi jed ni bila všeč. Taka pogostna jed je bil „v kropu krompir“, t. j. navadni kuhani krompir v srednje velikih kosih, na pol v kropu in zabeljen, danes bi morda temu rekli krompirjeva juha. Ne vem, da bi tega ne bil imel rad. Sedaj mi je prav krompir, in tudi tako pripravljen, zelo všečna jed. Pa se spomnim moje „krompirjeve sodbe“ iz prvega leta moje šole. Prvi večji šolski izlet smo takrat napravili. Peljali smo se šolski otroci na dolgem vozu na Marijino božjo pot, ki je bila najbolj znana in cenjena v naših krajih in daleč naokrog. Ves dan smo bili zdoma. Vožnja in peš hoja in bogastvo vtisov nas je seveda utrudilo. Tudi starejša sestra je bila na tem izletu. Za popotnico, ki jo je vsak imel nekaj s seboj, mi ni bilo veliko; tako da sem je precejšnji del še domov prinesel. Zvečer mi je seveda „v kropu krompir“ kot topla hrana po celodnevem potovanju izredno teknilo. Pa se mi je ob koncu mama hudomušno nasmehnila z opombo: „Vidiš, Ivan, kako dober je tudi v kropu krompir, kadar je človek lačen.“ Čutil sem se nekoliko osramočenega, ker nisem vedel kaj pravega odgovoriti, ko sem se sicer vedno znal dobro braniti. Sem nekaj zamrmral, kot da ga vedno rad jem, in mi je na

tihem bilo žal, da sem ga pospravljajal s takim užitkom.

Kupljenih igrač se skoro ne spomnim. Siv konjiček in oguljen vojak sta mi medlo v spominu, pa ne vem, odkod sta se vzela. Morda sta od kod drugod k nam zašla. Igrače smo si znali sami delati in se po svoje zabavati, čeprav seveda starejšim to ni bilo vedno prav. Poleti v življenju na prostem za to ni bilo nobenih težav. A koliko lepih možnosti je tudi pozimi daljal za igro npr. kolovrat, ki ga je vrtela stara mati. Kako čudovito so se pisani papirčki, če si jih natikal na vrtečo se os pri vretenu, spreminjali v mavrico barv. Ali če si kaj obesil na vrstico, ki je šla okrog glavnega kolesa, in si zasledoval, kako ti stvar hitro beži okrog ob vrtečem se kolovratu, kot bi bila živa. In do takih stvari sem imel včasih pravico, ker sem pripravil stari materi novo kobilico za vreteno, ko je bila stara odfrčala z njega in se izgubila. Le škoda, da je te moje igre stara mati tako rada pretrgala in me napodila: „Kaj nagajaš, ti skrun, ti!“ Še danes ne vem za gotovo, kaj naj pomeni beseda „skrun“, pa je vendar zaleglo, čeprav ne za dolgo časa. In koliko prijetnih trenutkov mi je nudil lepi pipec, naj je bil moder ali rdeč. Z njim me je dolgo zalagala sosedova mati, ki mi jih je prinašala s sejma, kadar sem se ji s čim prikupil. In kadar sem si že lelel novega, sem se ji znal pri-

kupiti. Težje je bilo za te vrste zabavo v nedeljo. Zakaj, ko me je stara mati zalotila pri rezljanju, me je trdo prijemala, da se to v nedeljo ne sme in da mi bo na sodnji dan vse na roki zgorelo, kar sem v nedeljo narezal. To bi bilo pa res prehudo. Pa je bilo tudi to hudo hitro pozabljeno, kakor hitro stare matere ni bilo več ob meni.

Pretiranega negovanja res nismo bili deležni. A ne vem, kako bi se mogel v svojih otroških letih boljše počutiti, kot sem se ob tem in takem „negovanju“. Teh let ne bi zamenjal z nikomer od danes skrbno negovanih otrok. Mislim, da bi se v njihovi koži ne počutil dobro.

Hudičev advokat

S pričujočo številko naše revije začenjamo z objavo romana „Hudičev advokat“, ki ga je l. 1959 napisal nam že znanj avstralski pisatelj Morris West, čigar „Ribičeve sandedale“ smo objavljali doslej.

„Hudičev advokat“ je najbolj dognana Westovo delo in zadnje desetletje morda najbolj brano literarno delo na svetu, ki je izšlo prevedeno v vse glavne svetovne jezika in večkrat v ponovnih množičnih izdajah.

Protagonist zgodbe, monsignor Meredith, trdno ve, da bo umrl zaradi raka v teku šestih mesecev. ne zaveda pa se, da mu bodo ti zadnji šesti meseci največ pomenili v njegovem življenju. Po rojstvu Anglež in po poklicu katoliški duhovnik, zaposlen pri obredni kongregaciji v Rimu, je prebil večino svojega življenja z raziskovanjem pomanjkljivosti in čednosti kandidatov za svetniško kanonizacijo.

Na pragu lastne smrti je poslan v Kalabrijo, da na samem kraju preišče zapleteno življenje nekega Giacomo Neroneja, ki ga imajo ljudje za svetnika, čeprav je znano o njem, da je bil dezertir britanske vojske, samski oče in ljubimec krajevne lepotic.

Vprašanje svetosti postane za Mereditha prvič v življenju nekaj dramatično aktualnega in vznemirljivega. To pot se ne peča z arhivi in pergamenti, ampak se srečuje z živimi ljudmi, ki ne marajo izpovedovati svojih skrivnosti, na katerih pa se čuti vpliv pred leti umornega Neroneja v tolikšni meri, da spreminja smer njihovega življenja. In v stiku s tem živim življenjem dozoreva tudi Meredith sam, človeško in duhovniško.

Delo se dotika mnogih kočljivih in spornih vprašanj in ne nudi na vsak korak jasnih in nesporno pravovernih odgovorov, vendar menimo, da je temeljno gledanje celotnega romana zdravo človeško in krščansko in upamo, da ga bodo naši na-

ročniki bralji z zanimanjem in se obogatili z mnogimi globokimi življenjskimi spoznanji, ki prevevajo roman.

Morris West je Avstalec, rojen v Melbournu l. 1916. Vzgal se je v zavodu krščanskih bratov. Pri 14 letih je vstopil kot postulant v red in živel kot redovni brat 12 let, med 2. svetovno vojno pa je izstopil iz reda, preden bi naredil večne oblube. Bil je v vojaški službi, dokler ga ni ministrski predsednik William Morris Hughes naprosil, da bi bil njegov osebni tajnik.

Ob koncu vojne je postal član uspešnega trgovskega podjetja, leta 1952 pa je prodal svoje delnice in se posvetil pisateljstvu. Leta 1958 je šel v Vatikan kot dopisnik londonskega Daily Maila in tedaj je nabral velik del gradiva za roman. 6 mesecev je preživel tudi v Neaplju in njegovi bližini, da je dobro spoznal pristno in značilno kalabreško okolje.

Najbolj znana njegova dela so Otroci sonca, *The Big Story* (v katalanščini *El caso Orgagna*), Druga zmaga, Hčerka tišine, Poslanik (iz življenja v Vietnamu), Ribičeve sandale, Hudičev advokat in Krivoverec (drama v verzih o Giordanu Brunu).

Morris West živi na svojem posestvu blizu Sidneya, je poročen in oče treh otrok.

Njegov poklic je bil, pripravljati druge na smrt. Zato je osupnil, ko se je zavedel, da je bil na lastno smrt tako slabo pripravljen.

Bil je pameten človek in pamet mu je dejala, da je smrtni rek zapisan človeku v njegovi duši od dneva, ko je rojen. Bil je hladnokrven mož, ki ga strasti niso dosti vznemirjale in mu disciplina ni bila prav nič nadležna, pa vendar je bil njegov prvi vzgib, okleniti se brezumno iluzije nesmrtnosti.

Zavoljo spodobnosti je morala smrt prihajati brez napovedi, z zastrtim obrazom in skritimi rokami, ob uri, ko jo je kdo najmanj pričakoval. Lahko je prišla počasi in rahlo kot njen brat spanec ali pa naglo in silovito, toda v vsakem primeru dostojno in obzirno.

Spodobno smrt pričakujejo ljudje, zanje molijo in bridko obžalujejo, če vedo, da jim ne bo naklonjena. Blaise Meredith je to obžaloval sedaj, ko je v slabotnem pomladanskem soncu opazoval počasno drsenje labodov v bazenu. zaljubljene parčke na trati in rizdave kužke, ki so skakljali po stezah ob vihrajočih krilih gospá.

Sredi vsega tega življenja, ob klijóči travi, ob drevesih, ki so nabrekli od novega soka, ob podlesku in narcisah, ob lahmem ljubezenskem igračkanju mladih.

ob čvrstosti odraslih sprehajalcev, je bil samo on, kot je bilo podoba, zaznamovan za smrt. Ni bilo dvoma: ukaz je bil nujen in nepreklicen. Zapisan je bil, da bi ga vsi lahko brali, ne na črtah njegove roke, marveč na kvadratni plošči fotografskega negativa, kjer je majhen siv madež črkoval njegovo obsodbo.

„Rak!“ Prst kirurga je obstal za hip v središču sivega madeža in nato navzven očrtoval razširjenost tumorja. „Karcinom počasne rasti, toda čvrsto zakoreninjen. Preveč sem jih že videl, da bi se mogel zmotiti.“

Medtem ko je opazoval malo prosojno ploščo in lopatičast prst, ki se je gibal po njej, je ostrmel nad ironijo položaja. Vse življenje je uporabil, da bi soočil druge z resnico o njih samih, s krivdami, ki so jih mučile, s poželenji, ki so jih poniževala, z norostmi, ki so jih delale majhne. Sedaj je zrl svojo lastno telesno notranjost, kjer je majhna rakova bula rastle kot korenina nadliščka proti dnevu, ko ga bo uničila.

Precej mirno je vprašal:

„Ali ga je moč operirati?“

Kirurg je ugasnil luč ob razodevajoči plošči in mala siva smrt se je razblinila v senci. Potem je sedel, premaknil svetilko na pisalni mizi tako, da je njegov obraz ostal v senci, pacientov pa osvetljen kot marmorna glava v muzeju.

Blaise Meredith se je zavedel

male zvijače in jo razumel. Oba sta bila profesionalca. Vsak je moral ohraniti klinično zadržanost, da ne bi dal preveč samega sebe in postal tako oslavljen in prestrašen kot njegovi pacienti.

Kirurg se je naslonil na stol, vzel v roke nož za papir in ga rahloma podprl kot kirurški nož. Počakal je za hip, iskal besede, izbral to, zavrgel ono, in jih s tankovestno natančnostjo nizal drugo ob drugo.

„Da, lahko ga operiram. V tem primeru boste umrli po treh mesecih.“

„In v nasprotnem primeru?“

„Živeli boste malo dlje in umrli s hujšimi bolečinami.“

„Koliko časa več?“

„Šest mesecev. Največ dvanajst.“

„Trda je ta izbira.“

„Morate se odločiti.“

„Razumem.“

Kirurg se je oddahnil. Najhujše je bilo mimo. Ni se zmotil, ko je presojal tega človeka. Bil je razumen, asketski, gospodar nad samim seboj. Prenesel bo vznemirjenost in se vdal neogibnemu. Njegova Cerkev bo poskrbela zanj in ko bo umrl, ga bo pokopala s častmi. In če ga ne bo nihče obžaloval, se to tudi lahko knjiži kot končno plačilo za celibat. Da uide življenju, ne da bi obžaloval njegovih užtkov in ne da bi se bal zaradi nespolnjenih obveznosti.

Mirni in suhi glas Blaisa Mere-

ditha je prekinil njegovo tuhtanje.

„Premislil bom, kar ste mi povedali. Če se odločim, da se ne dam operirati, da se vrnem k delu, ali bi mi lahko napisali poročilo za krajevnega zdravnika, popolno oznako bolezni in morda zdravljenje?“

„Prav rad, monsignor Meredith. Vem, da delujete v Rimu. Na žalost pa ne znam italijanščine.“

Blaise Meredith se je hladno nasmehnil.

„Jaz sam bom prevedel. Zanimiva vaja bi bila.“

„Občudujem vaš pogum, monsignor. Ne pripadam katoliški veri, in tudi nobeni drugi ne, če govorim resnico, vendar predpostavljam, da boste našli v njej veliko tolažbe v trenutkih, kot je ta.“

„Bog daj, da bi bilo tako, doktor,“ je dejal Blaise Meredith preprosto, „toda bil sem duhovnik preveč časa, da bi se na to zanašal.“

Sedel je na soncu na klopi v parku. Vse ozračje je bilo polno nomladi, on pa je premišljeval o svoji kratki prihodnosti, ki se je stekala v večnost. Ob neki priliki, ko je bil še študent, je poslušal pridigo postaranega misijonarja o Lazarjevem obujanju. Kristus je pred zapečatenim grobom ukazal, naj ga odpro in dahnilo je po razkrajanju v mirni in suhi poletni zrak. Lazar je prišel na klic ven, se zanlejal v mrtvaških ovčin in mežikal v soncu.

„Kaj je občutil tisti hip?“ so

je spraševal starček. „Kakšno cenno je plačal za povratek v svet živih? Ali je ostal zaznamovan za zmeraj in mu je vsaka vrtnica duhtela po trohnobi in je videl v žarnih mladenkah opotekajoče se skelete? Ali je bil še prevzet nad novostjo stvari in se mu je še srce tajalo od usmiljenja in ljubezni do človeške družine?“

To razmišljanje je zanimalo Mereditha skozi leta. Nekaj časa se je poigraval z mislijo, da bi o tem napisal novelo. Zdaj je končno le imel odgovor. Ničesar ni bilo za človeka slajšega od življenja. Nobena reč ni bila tako dragocena kot čas, nobena bolj pomirjujoča kot stik z zemljo in s travo, šelestenje zraka, vonj brstečih poganjkov, razleganje človeških glasov in ptičjega petja.

To je bilo, kar ga je motilo. Bil je duhovnik dvajset let. Oznanjal je, da je življenje le prehodna nepopolnost, zemlja le bleda podoba Stvarnika, nesmrtna duša ujetnica v minljivem ilu, ki hrepeni po osvoboditvi, da bi poletela v objem Vsemogočnega. Sedaj, ko so mu obljubljali lastno osvoboditev, z določenim datumom, zakaj je ni mogel sprejeti, če že ne z veseljem, vsaj z zaupanjem?

Česa se je oklepal, čemur se ne bi bil odpovedal že pred časom? Žene? Otroka? Družine? Nikogar ni imel, ki bi mu pripadal. Imetja? Bilo je hudo skromno: majhno stanovanje pri Angelskih vratih, nekaj okraskov, polna soba

knjig, nizka plača pri Obredni kongregaciji, dosmrtna renta po njegovi materi. Ničesar, kar bi skušalo človeka, da bi odstopil iz pred praga zadnjega razodetja. Kariere? Nekaj je bilo morda v tem: bil je preiskovalni sodnik pri kongregaciji za sv. obrede, osebni pomočnik prefekta kardinala Evgenija Marotte. Bil je to vpliven in zaupen položaj. Živel je v bližini samega papeža. Opazoval je zapleteno in bistrourmno delovanje velike teokracije. Živel je v preprostem blagostanju. Imel je čas za študij in svobodo za prosto delovanje v mejah discipline in diskretnosti. Nekaj je bilo v tem, toda ne zadosti, niti ne pol dovolj za človeka, ki bi hrepenel po popolnem združenju z Bogom, katerega je oznanjal.

Mogoče je bil v tem vzrok. Nikdar ni koprnel po ničemer. Zmerom je imel, kar je potreboval, in nikoli si ni zaželel, česar ni mogel imeti. Sprejel je disciplino Cerkev in Cerkev mu je nudila gotovost, udobnost in področje za njegove talente. V večji meri kot pa večina ljudi je dosegel zadovoljstvo in če nobenkoli ni prosil za srečo, je bilo zato, ker se nikdar ni počutil nesrečnega. Do sedaj. . . do tega mrzlega trenutka pod mirnim pomladanskim soncem zadnje pomladi, ki jo bo dočakal Blaise Meredith.

Zadnja pomlad, zadnje poletje. Začutil je grenkobo in okušal trpki okus neuspeha in razočaranja.

Kakšno zaslugo si lahko pripisuje in nese s seboj k sodbi? Kaj je puščal za sabo, da bi se ga ljudje mogli spominjati?

Nikdar ni spočel sina, ne zasadil drevesa, ne položil kamna na kamen, da bi postavil hišo ali spomenik. Ni občutil jeze, ne vršil del ljubezni do bližnjega. Njegovo delo bo anonimno plesnelo v vatikanskih arhivih. Katerakoli krepost, ki bi bila vzcvetela po njegovi službi, bi bila le zakramentalna, ne pa njegova osebna zasluga. Ni bilo revežev, ki bi ga blagoslavljali zaradi svojega kruha, ne bolnikov zaradi njegove tolažbe, ne grešnikov zaradi svojega zveličanja. Napravil je vse, kar so od njega prosili, pa vendar bo umrl prazen in po preteku meseca bo njegovo ime kot drobec prahu, ki ga nosi veter v puščavi vekov.

Naenkoli je začutil grozo. Mrzel pot ga je oblil in roke so se mu tresle. Gruča otrok, ki se je žogala blizu klopi, se je oddaljila od shujšanega duhovnika, ki je upiral oči, ne da bi gledal, v valovito vodo v bazenu.

Mrzlica je polagoma popustila. Obvladal je grozo in se znova umiril. Začel je razmišljati, kako bi si uredil življenje za čas, ki mu je še ostajal.

Ko je zbolel v Rimu, ko so mu italijanski zdravniki povedali diagnozo, se je nagonsko odločil, da se vrne v London. Če so ga morali obsoditi, je rajši videl, da bi

mu prebrali obsodbo v njegovem materinem jeziku. Svoje zadnje dneve je hotel preživeti v milem podnebjju v Angliji.

Želel je hoditi po dolinah in mecesnovih gozdovih, poslušati otožno petje slavcev v senci starih cerkva, kjer je bila smrt bolj domača, prijateljska, saj so jo Angleži skozi stoletja učili vljudnosti.

V Italiji je bila smrt trda, dramatična, sejmarska, z zbori objokovalcev in s črnimi baročnimi kočijami izpred štukaturnih palač do marmornih grobnic pokopališča. Tukaj, v Angliji, je imela smrt bolj umirjen videz. Pogrebne obrede so diskretno šepetali v kapelah normandskega sloga, grob izkopalí sredi postrížené trave in spili pogrebščino v krčmi s hrastovimi tramovi nasproti pokopaliških vrat.

In tudi to je bilo sedaj iluzija, patetična prevara, ki ga ni zaščitila pred potuhnjenim sivim sovražnikom, ki se je utrdil v njegovem lastnem telesu. Ni mu mogel uteči, kot se tudi ni mogel znebiti prepričanja, da je doživel polom kot duhovnik in kot človek.

Kaj mu je tedaj preostajalo? Da se podvrže kirurškemu nožu in tako skrajša umiranje in strah in samoto do znosne meje? Ali bi ne bil to nov polom, vrsta samomora. ki bi ga moralisti lahko opravičili, ki pa bi ga njegova vest nikoli ne odpustila?

Ali naj se vrne k delu in sede k

stari pisalni mizi pod opaženi strop v palači kongregacije v Rimu? Odpre velike folije, kjer so popisana življenja in dela in spisi kandidatov za kanonizacijo, ki so umrli že pred davnim časom? Jih pregleduje, razčlenjuje, in piše pripombe? Spravlja v dvom njihove kreposti in čudovita dela, ki jim jih prisojajo? Čemu? Da bi bil spet en kandidat za oltarno čast zavrñjen, ker je bil premalo junaški ali premalo moder v svojih čednostih? Da bi v teku pol stoletja ali pa čez dvoje stoletij neki novi papež mogel razglasiti v Sv. Petru, da je nov svetnik dodan koledarju?

Ali je brigalo te umrle, kar so pisali o njih? Ali so se nasmiñhali svojim sladkobnim življenjepiscem ali namrščeno gledali na svoje uradne tožilce? Umrli so in bili sojeni pred davnim časom, enako kot bo tudi on kmalu umrl in bo sojen. Vse drugo je bilo dodatek, post scriptum in lahko opustljivo. Blaise Meredith, duhovnik, filozof, kanonist, bi mogel delati dvanajst mesecev ali dvanajst let v svojih registrih, ne da bi dodal le kanček njihovi sreči ali eno samo muko njihovemu trpljenju.

Pa vendar je bilo to njegovo delo in moral ga je opravljati, ker je bilo to njegov posel in ker je bil preveč utrujen pa bolan, da bi se lotil česa drugega. Maševal bi vsak dan, opravil vsakdanje delo v palači kongregacij, včasih nridigal v angleški cerkvi, spovedo-

val namesto kakega tovariša na počitnicah, se vračal vsako popoldne v svoje malo stanovanje, malo bral, molil brevir in se potem boril z nemirno nočjo do naslednjega jutra. Tako dvanajst mesecev. Potem bi umrl. Skozi teden dni bi ga omenjali pri mašah... „za našega brata Blaisa Mereditha“; potem se bo pridružil brezimnim in pozabljenim pri splošnem spominu „vseh rajnih“...

V parku je postalo mraz. Zaljublenci so si stepali travo z obleke in dekleta so si uravnavala krila. Otroci so raztreseno zaostajali na stezah za svojimi čemer-nimi starši. Bila je ura najhujšega trušča londonskega prometa.

Bil je čas, da odide. Čas, da monsignor Blaise Meredith popravi svoje zbegane misli, da spravi svoje bolne poteze v prijazen nasmeh, ko gre na čaj k westminstrskemu upravitelju. Angleži so vljuden in strpen narod. Pričakujejo od človeka, da se skuša zveličati z resnobljostjo ali pa se pogubiti z diskretnostjo, da pije kot kavalir in hrani zase svoje skrbi. Čutijo sumnjo do svetnikov in menijo, da ima vsemogočni Bog isto zadržanje. Še ob uri lastnega Getsemanija se je Meredith razveselil te navade, ki obvezuje, da pozabi nase in se posveti kramljanju s tovariši.

Togo se je vzdignil s klopi, postal za hip in se napatil z odločnim korakom v Brompton Road.

(Bo še)

IZ SLOVENSKEGA ZAMEJSTVA

Slovinci v Gorici so dobili svoje dušnopastirsko središče

13. aprila je bila v Gorici (Italija) ustanovljena posebna župnija za Slovence. Duhovniškemu svetu, ki je sprejel ta sklep, je predsedoval goriški nadškof Peter Cocolin. Tako se je uresničilo dolgotrajno prizadevanje slovenskih duhovnikov, da bi dobili svoje lastno dušnopastirsko središče, ki bi zbralo vse slovenske prebivalce v Gorici. Prav zaradi posebnega značaja se to središče imenuje osebna župnija, ker ne temelji na ozemeljski osnovi, ampak na osebnosti. Poslej je vernikom samim prepuščeno, ali se odločijo za dodanjo župnijsko središče ali za novo ustanovljeno župnijo sv. Ivana.

Proslava 80-letnice goriškega Alojzijevišča

23. aprila je bila v Gorici (Italija) slovesnost ob 80-letnici slovenskega vzgojnega zavoda „Alojzijevišče“. Slavnostni govornik je bil dr. Anton Kacin. Podal je kratko zgodovino zavoda in naštel pomembne moške, ki so izšli iz njega ali pa bili v njem za vzgojitelje: škofa Mahnič in Ujčić, Narte Velikonja, Joža Lavrenčič, Alojz Gradnik, Ivan Pregelj, Ciril Kosmač, Janko Kralj, Polde Kemperle.

Novice iz Slovenije

Letošnji novomašniki; ljubljske nadškofije

V mašnike bodo posvečeni na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, v ljubljanski stolnici naslednji diakoni iz nadškofije:

a) iz ljubljanske nadškofije

Franc Frontar, rojen 26. febr. 1947 v Kovorju; Srečko Kolar, rojen 25. jul. 1946 v Domžalah; Janez Modic, rojen 31. jan. 1947 pri Sv. Gregorju; Andrej Glavan, rojen 14. okt. 1943 v Soteski; Franc Kadunc, rojen 2. jan. 1949 na Grosupljem; Janez Kompare, rojen 3. dec. 1947 v Mengšu; Ivan Mihelič, rojen 3. sept. 1947 v Sodražici; Franc Novak, rojen 2. dec. 1947 v Dobropolju; Alojzij Zaplotnik, rojen 27. oktobra 1947 v Kočevju.

b) iz cistercijskega reda

Fr. Jože Kastelic, rojen 19. mar. 1945 v Stični.

c) iz frančiškanskega reda

Fr. Simeon Mavec, rojen 3. mar.

1942 v Borovnici; Fr. Primož Milavec, rojen 13. mar. 1946 v Ljubljani.

č) iz jezuitskega reda

Fr. France Baraga, rojen 2. dec. 1942 na Rakeku; Fr. France Cukjati, rojen 15. febr. 1943 v šent Gotardu; Fr. Marijan Kranjc, rojen 8. dec. 1936 v Planini pri Rakeku; Fr. Janez Mlakar, rojen 11. febr. 1941 v Srednji vasi v Bohinju, posvečen bo junija v Dublinu na Irskem.

Mesta — požiralniki slovenskega naroda

Ker je na deželi (v Sloveniji) manj ljudi, bo tam naravno padla tudi rodnost. Ker gredo skoraj vsi mladi po dvajsetem letu — v mesta in se tam poročijo, bo tam rodnost močno porasla.

Tako bi sklepal vsak npravno zdrav človek. Toda resnica je malo drugačna. Prvi stavek drži — na deželi je vedno manj rojstev. Drug stavek pa ne drži. Nekaj primerov:

V šolskem letu 1970/71 je bilo šolarjev v osemletkah povprečno v Sloveniji na tisoč prebivalcev — 127. Največ v občini Trebnje — 164. Novo mesto (ne zaradi mesta!) — 151. Črnomelj — 146. Grosuplje — 144. Metlika — 128. V Ljubljani pa: Moste-Polje — 109. Šiška — 106. Vič-Rudnik — 104. Ljubljana-Center — 98. Bežigrad — 86 (najnižje v Sloveniji). A prav občina Bežigrad je vsa nanovo pozidana in ima razmeroma mlado prebivalstvo, polno življenjskih moči. Podatki za Ma...

bor, Celje, Koper itd. bi verjetno pokazali enako zaskrbljujočo podobo.

Slovensko ljudstvo se v mesta zgrinja in tam izginja — ker je v mestih premalo naraščaja.

Slovenski škofje Družini za dvajsetletnico

Ob dvajsetletnici „Družine“ so slovenski škofje: Jože Pogačnik, Maksimilijan Držečnik, Janez Jenko, Stanislav Lenič in Vekoslav Grmič, čestitali „Družini“.

Ljubljanski nadškof Pogačnik je med drugim zapisal: „Ob dvajsetletnici želim Družini, da bi še dolgo vrsto let in čim lepše spolnjevala svoje poslanstvo v duhu koncila. Naj družji še dalje vernike vseh treh slovenskih škofij v eno, enako mislečo duhovno družino. Naj utira pot h krščanski luči tudi tistim, ki je ne priznavajo ali celo ne poznajo. Znano je namreč, da Družino tudi mnogi neverni radi berejo. Naj bo še nadalje spričevalo, da tudi katoličani prispevajo svoj delež k narodni kulturi, in naj vedno ustvarja ugodno ozračje za oznanjevanje Kristusovega nauka med nami.“

Naklada „Družine“: od 15.000 do 130.000 izvodov

Prva številka Družine z dne 7. maja 1952, je izšla v nakladi 15.000 izvodov. Z novim letom 1953 se je Družina tiskala v 20.000 izvodih. Leta 1954 je bilo tiskanih povprečno

22.000 izvodov. Povečanje naklade je bilo odvisno ne samo od stanja v tovarnah celuloze, temveč tudi od stanja odnosov med Cerkvijo in državo. Leta 1958 so se ti začeli zboljševati, zato v letu 1959 povečanje naklade na 36.000 in v letu 1960 na 48.000. V letu 1964 je poskočila na 65.000; naslednje leto pa na 83.270 s pripombo, da novih naročnikov ne sprejemajo.

Porast naklade je povezan s spremembo lastništva. 20. maja 1965 je postala Družina glasilo slovenskih škofov in ne več samo apostolskega administratorja Slovenskega Primorja.

Letnik 1966 so začeli tiskati z naklado 100.000. Izvodov pa je kljub temu zmanjkalo. Nadaljnje povečanje naklade ni bila lahka stvar. Nadškof Pogačnik je osebno posredoval pri pokojnem predsedniku Komisije za verska vprašanja Borisu Kocjančiču, da je 5. številka v letu 1966 lahko izšla v nakladi 105.000 izvodov. „Od beograjskega protokola med sv. sedežem in jugoslovansko vlado 25. junija 1966 in od brionskega plenuma CK ZKJ prvega julija istega leta — poroča I. M. (Ivan Merlak, odgovorni urednik in upravnik Družine) s povečanjem naklade ni bilo težav. V letu 1967 so izdali 118.000 izvodov, v letu 1968 pa 126.000, v letu 1969 kar 128.000, v letu 1970 in končno 130.000 izvodov. Doslej največja naklada je bila lantska božična številka — 147.000 izvodov.“

SLOVENC po svetu

Duhovniško srečanje v Koenigsteinu

V Koenigsteinu pri Frankfurtu je bil 2. in 3. maja redni pomladanski sestanek slovenskih duhovnikov, ki delujejo med izseljenci v Zahodni Evropi. Zbralo se jih je 26. Sestanka sta se udeležila tudi škof Lenič in msgr. Ignacij Kunstelj.

Slovenska birma v Oberhausnu

30. aprila je ljubljanski pomožni škof Lenič v cerkvi sv. Pija v Oberhausnu birmal 60 otrok slovenskih delavcev iz Oberhausna in najbližje okolice. Slovesnost je v celoti posnela nemška televizija.

Med slovenskimi otroki je pristopil k birmi tudi češki zdravnik kirurg, ki že več let dela v mestni bolnišnici. Ko je bil mlad, je bila na Češkem birma prepovedana, preden so jo oblasti dovolile pa je odšel na delo v tujino. Zelo vesel je bil, da je mogel prejeti birmo med Slovenci. Povedal je, da bo v kratkem za nekaj let odšel kot misijonski zdravnik v Afriko.

Poleg škofa Leniča so bili tam tudi tile naši duhovniki: dr. Zdešar, delegat za pastirstvo Slovencev v Nemčiji; Mirko Jereb, ki živi v Bremenu; Ludvik Rot iz Koelna in Ivan Ifko iz Essena.

Kulturni večer v Belgiji

Zadnje nedeljo v aprilu sta Slovenska katoliška misija in poseben pripravljalni odbor organizirala kulturno prireditev za Slovence, ki živijo v Marcinellu v Belgiji. Prireditve se je udeležilo blizu 400 ljudi. Obsegala je koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi ter komedijo v treh dejanjih „Dva para se ženita.“

Toronto in Montreal

Nedelja, 30. aprila, je bila za slovensko skupnost v Montrealu v Kanadi lep praznik. Dopoldne je pristopilo k prvemu sv. obhajilu 24 otrok, popoldne pa birmo 57 otrok. V Torontu je bilo 31 prvoobhajancev, v Novem Torontu pa kar 67.

svetovne

novice

Pravice pripornikov

77 katoliških škofov v ZDA je skupaj s 450 vidnejšimi verskimi in družbenimi delavci podpisalo izjavo, ki se zavzema za bolj človeško ravnanje z zaporniki. Po zgledu pensylvanijske države naj bi povsod uvedli zakon o pravicah zapornikov.

Salezijanski katekizem

Salezijanska založba v Turinu je izdala knjigo z naslovom „Novi stari katekizem“. Pisatelj je hotel s tem pokazati namen izdaje, da se da stari nauk povedati tudi na nov način.

Francozi v %

Francoski dnevnik „La Croix“ je konec lanskega leta izvedel znanstveno anketo o vernosti Francozov.

84% se jih priznava za katoličane. 96% jih je krščenih. 75% jih izjavlja, da verujejo v Boga, 36% jih veruje, da je Jezus Kristus Bog. 72% jih moli. 21% jih hodi redno k nedeljski maši. Ob študiju ankete so posebej poudarili važnost družine za versko življenje.

V Jeruzalemu

Vsakoletne procesije na cvetno nedeljo se je letos udeležilo 7.000 ljudi.

Zahodni patriarhat

V latinskem jeruzalemskem patriarhatu, ki ga vodi patriarh Giacomo Beltriti, je 50.000 vernikov, ki so porazdeljeni v 55 župnij v Izraelu, Jordaniji in na Cipru.

Japonski duhovniki

Japonska katoliška narodna skupnost ima med vsemi narodnimi skupnostmi na zemlji največje število duhovnikov: na 162 katoličanov pride en duhovnik. Število duhovniških in redovniških poklicev stalno narašča.

Pravice Ladincev

Po daljših pogajanjih so si v okviru sedanje južnotirolske sinode priborili na cerkvenem področju tudi Ladinci svoje pravice. Ladinci so star romanski narod, soroden s Furlani, z lastnim jezikom. Bivajo v dolinah južnotirolskih Dolomitov in jih je še okoli 20.000. Za njihove

kulturne pravice se bojuje „Uniu di Ladins“. Letos bo začel izhajati tudi samostojni ladinski župnijski list.

Padec spreobrnjenj

Na Formozi, med Čankajškovimi Kitajci, je bilo v zadnjih desetletjih veliko spreobrnjenj. Povprečno se je vsako leto povečalo število katoličanov za 17.000. V zadnjih letih pa je to število mnogo manjše (le 3.000 do 4.000). Menijo, da je to zaradi naraščajočega materializma, ki spremlja blagostanje. Drugi iščejo razlog za padec števila spreobrnjenj v določeni teologiji, ki poudarja pomen verskih vrednot budizma in taoizma, zaradi česar ljudje ne vidijo več potrebe po spreobrnjenju h krščanstvu.

Vatikan in Alžir

Sv. sedež in alžirska republika sta uredila medsebojne diplomatske odnose. Za prvega nuncijskega v Alžiru je papež imenoval msgr. Portalupija, alžirska vlada pa je imenovala za svojega veleposlanika v Vatikanu diplomata Doudjakjija s sedežem v Ženevi.

Obiskal bo papeža

Znani ameriški evangeličanski pridigar Billy Graham bo nastopil s svojimi govori tudi v Rimu. Ob tej priložnosti bodo najeli največjo dvorano v mestu. Italijanski protestantje so od njega zahtevali, da med bivanjem v Rimu ne sme obiskati papeža, na kar pa Graham ni pristal.

Veljavni krst

Katoliška Cerkev in evangeličani na Filipinih so se v duhu ekumenizma podobno kot že prej v Belgiji, v Veliki Britaniji in v Švici, sporazumeli glede medsebojnega priznanja veljavnosti krsta.

Po zgledu Frančiška

V Nemčijo prihaja vedno več delavcev mohamedanske veroizpovedi. Da bi vsaj posredno poskrbeli za duhovnost teh delavcev, so kapucini v Augsburgu — po zgledu sv. Frančiška Asiškega, ki je iskal pogovor z muslimani — dalj mohamedanskim vernikom na razpolago del svojega samostana za molilnico. V teh prostorih lahko častijo Boga po svojih navadah.

V Braziliji

Po svojem zasedanju je brazilska škofovska konferenca sporočila, da je v Braziliji 242 katoliških škofov in 13.292 duhovnikov.

Zagrizen rasizem

Južnoafriška vlada je izgnala iz jugozahodnega dela države anglikanskega škofa Winterja in dva anglikanske duhovnika, ker sta povabila glavnega tajnika Združenih narodov dr. Kurta Waldheima, naj ob obisku Južne Afrike pride tudi v črnske kraje in naj posluša tudi črnce, ne le južnoafriško vlado. Vlada je iz sovraštva do črncev izgnala škofa in oba duhovnika.

Slovenska cerkev v Buenos Airesu

V Buenos Airesu, v mestu, ki šteje 3 milijone, z okolico pa 7 milijonov ljudi, raste slovenska cerkev, ki bo posvečena Mariji Pomagaj.

Pobudo za gradnjo cerkve so dali slovenski dušni pastirji v Argentini. Na praznik Kristusa Kralja, 21. novembra 1971 so v „Oznanilu“ tedniku slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, napisali sledeče vabilo:

Kot smo se l. 1954 obrnili slovenski dušni pastirji na rojake, preden smo začeli z gradnjo Slovenske hiše v Buenos Airesu, storimo to sedaj, ko stojimo pred začetkom nove in najlepše stopnje tega načrta, ki je zgraditev slovenske cerkve Marije Pomagaj.

Po veliki večini imate zgrajene svoje hiše, ki so dom vaših družin, imamo zgrajene krajevne domove, ki naj bodo opora krajevnim skupinam, imamo Slovensko hišo v Buenos Airesu kot osrednji simbol naše vere v ohranitev slovenske skupine v Argentini.

Nimamo pa še slovenske cerkve, kjer naj bi Bog imel svoje

bivališče med nami v Buenos Airesu.

Naj bo ta cerkev spomenik naše hvaležnosti do Boga, ki nas je v teh letih skrbno varoval v vseh nevarnostih in pa prošnja za blagoslov bodočim rodovom zunaj domovine.

Naj bo skupen spomenik našim žrtvam revolucije in 2. svetovne vojne, ki so za nas žrtvovali vse, kar so imeli na svetu. Večinoma njihovih grobov ne bomo videli v domovini, mnogih jih bo ostalo skritih za vedno.

Nam pa naj bo ta cerkev klic k zvestobi in stanovitnosti.

Težke so razmere, v katerih hočemo začeti, a vse, kar je bilo med Slovenci lepega narejenega, je bilo z žrtvami.

Nismo sami, z nami je Bog, ki pravi v S. Z.: „Jaz sem z vami! In Gospod je obudil duha. Prišli so in so se lotili dela pri hiši Gospoda, svojega Boga“ (Agej 1. 13, 14).

Stroškovnik za zidavo 1 kv. metra bo znašal okrog 600 novih pesov.

Nikomur ne predpisujemo, koliko naj da. Stori naj vsak po svoji uvidevnosti in lepo sprejme nabiralce.

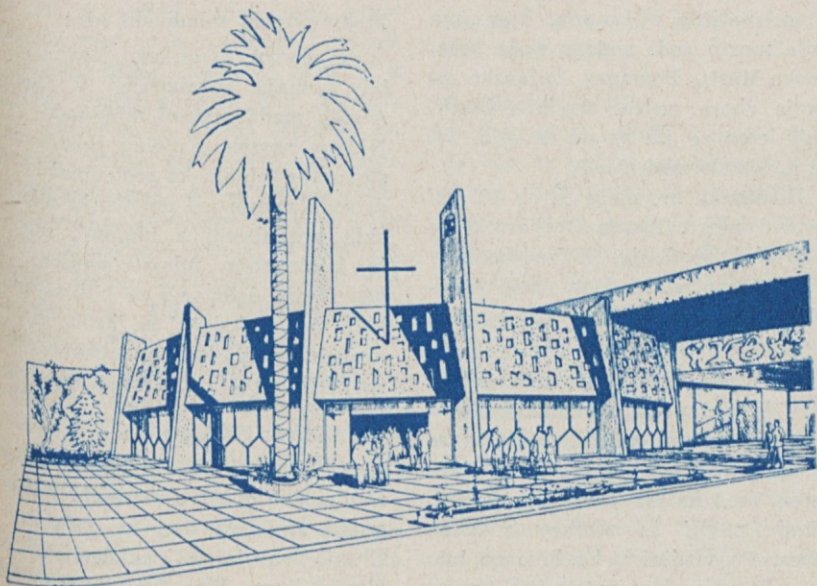
Hočemo graditi Bogu novo sve-
tišče z veseljem, ker ga hočemo
imeti v svoji sredi, skupaj z Ma-
rijo Pomagaj, ki naj bo naša
skupna mati. Kot naša kraljica
naj bo vez z brati v izseljenstvu
in z brati doma v Sloveniji. Isti
naslov, isto srce za nas, v vese-
lju in trpljenju!

Združimo svoje sile, da iz že-
lje postane dejstvo! SLOVEN-
SKA CERKEV MARIJE POMA-
GAJ V Buenos Airesu — prestol
Bogu in Mariji, kraj miru za
nas!

Rojaki so vabilo, kljub težkim
gospodarskim problemom, ki vzne-

mirjajo Argentino, z veseljem
pozdravili. Številni so že prisko-
čili na pomoč. Ne manjka viso-
kih vsot, pa tudi darovi „uboge
vdove“, dani iz srca, so razve-
seljivi.

Z gradnjo cerkve Marije po-
magaj in drugih še potrebnih pro-
storov smo že pričeli. Upanje je,
da bomo z božjo pomočjo in ra-
zumevanjem rojakov kmalu zgra-
dili na prostoru Slovenske hiše
v Buenos Airesu novo, slovensko
cerkev; cerkev, ki bo posvečena
Mariji Pomagaj in ki bo sedanje-
mu in bodočim slovenskim rodo-
vom v Argentini kazala pot k
Bogu.

Načrt slovenske cerkve Marije Pomagaj v Bs Airesu (arh. Marjan Eilet :)

med nami v Argentini

Romanje v Luján

Na drugo majsko nedeljo je vsakoletno romanje Slovencev z Velikega Buenos Airesa v božjepotno Marijino svetišče v Lujanu, kjer ima svoje mesto tudi podoba naše brezjanske Marije Pomagaj. Lujansko romanje zbere največ naših rojakov. Tudi letos se jih je na nedeljo, 14. maja, zbralo nad 2.500.

Romarsko sv. mašo je ob 10. uri daroval msgr. **Anton Orehar**, ki je v pridigi spodbujal k zaupanju v moč krščanstva. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje. Skoraj vsi romarji so prejeli sv. obhajilo.

Ob 2 popoldne je g. **Andrej Prebil** CM imel pridigo o Marijini materinski ljubezni do nas, nato pa se je okoli velikega trga razvila procesija, med katero je bilo petje Marijinih pesmi in molitev rožnega venca. Po vrnitvi v baziliko so bile pete litanije Matere božje, posvetitev Marijinemu brezmadežnemu

srcu, blagoslov z Najsvetejšim in zahvalna pesem. Za sklep romanja pa so vsi navzoči zapeli „Marija, skoz' življenje“.

Mladinski večeri

V maju in juniju so bili po krajevnih domovih Vel. Buenos Airesa mladinski večeri, ki jih je organiziralo dušno pastirstvo v zvezi z mladinskimi organizacijami. Na teh večerih so govorili dekletom in fantom pisatelj **Karel Mauser** o mladinskih vprašanjih, dr. **Alojzij Kukovič** o spovedi in psihoanalizi, g. **Andrej Prebil** CM o svobodi, g. **Franc Urbanija** o osvobojenju, ing. **Jernej Dobovšek** pa o vplivu tehnike na življenje človeka. Po govorih se je zmeraj razvila debata.

Meddruštveni mladinski svet

V okviru Zedinjene Slovenije je bil v maju ustanovljen v Buenos Airesu meddruštveni mladinski svet. Njegov namen je poleg preučevanja slovenske mladinske problematike tudi sodelovanje pri delovanju mladinskih organizacij z idejami, nasveti in konkretnim udejstvovanjem. Za uspešnejše delovanje so bili ustanovljeni tudi pododseki za šport, glasbo, družabnost, kulturo in prosveto. Svetu predseduje ing. **Jernej Dobovšek**.

Občni zbor SKAD-a

1. maja je Slovensko katoliško akademsko društvo priredilo v Adroguju študijski dan in občni zbor. Zbralo se je 32 akademičark in akademikov. Dr. **Alojzij Kukovič** je v dopoldanskih urah predaval o

situacijski etiki. Na občnem zboru je bil izvoljen novi odbor, ki ga sestavljajo: Polde Malalan, predsednik; Helena Momovc, tajnica; Janko Zakrajšek, blagajnik, in odborniki Pavla Andrejak, Jože Oblak in Marjetka Stariha.

Domobranska proslava

Prva nedelja v juniju je vsako leto posvečena spominu naših junakov, ki so med revolucijo in zlasti še po njej padali kot žrtve komunizma. V Buenos Airesu je društvo Zedinjena Slovenija organiziralo osrednjo žalno slovesnost v Slovenski hiši v nedeljo, 4. junija, ob 4 popoldne.

Prvi del slovesnosti je bil na dvorišču pred spomenikom. Zastopnika mlad. organizacij Pavel Fajdiga ml. in Polde Malalan sta položila cvetje pred spomenik, mladi trobentač Miha Skubic je zatrobil k molku, moški zbor iz San Martina pod vodstvom g. Slavka Rupnika pa je zapel žalostinke. Molitve za rajne je opravil msgr. Anton Orehar, sanmartinski mešani zbor je zapel „Oče naš“; slavnostni govor je mel lic. Janez Zorec, mladinska godba pod vodstvom g. Toneta Skubica pa je zaigrala „Srce je žalostno.“

Nato je bila v veliki dvorani sv. maša. Z msgr. Oreharjem je sodelovalo 6 slovenskih dušnih pastirjev, med mašo na je pel zbor Gallus (dr. Julij Savelli).

3. del sporeda je začela mladinska godba. Avdiovizualni prizor „To so bili dnevi zmag“ je na besedilo g. Cirila Markeža režiral g. Lojze

Rezelj. Z njim so sodelovali gg. arh. Jure Vombergar, Stanko Jerebič, Tine Debeljak ml., Jože in Franca Tomaževič in gdč. Maruška Batagelj ter Marjetka Stariha. Skoro triurni program so izredno številni rojaki zaključili s pesmijo „Oče, mati, bratje in sestre.“

Romanja v notranjosti Argentine

V maju so imeli romanja tudi rojaki v Mendози, San Luisu in Córdobi. Ob tej priliki je delegat dušnih pastirjev v Argentini, msgr. A. Orehar, obiskal slovenske skupine v teh mesih in vodil romanja. V Mendози so romali na Challao v nedeljo, 21. maja, Slovenci v San Luisu na državni praznik, 25. maja, v Volcán, v Córdobi pa v nedeljo, 28. maja. Povsod so imeli duhovno obnovo pred romanji, ki se jih je udeležila večina naših ljudi.

Družinska nedelja

Na zadnjo nedeljo v maju je Zveza žena in mater organizirala v Slovenski hiši družinsko srečanje. Ob 4 popoldne je g. Jurij Rode daroval sv. mašo, nato pa so številni rojaki posedli k pogrnenim mizam. Prosvetni del programa je obsegal nastop mladinske godbe (g. Tone Skubica), berzalaškega seksteta (g. Jože Omahna), recitacijo ge. Majde Kelčeve, nastop pevskega kvarteta iz San Justa, mladinskega zbora iz Carapachaya (g. Aleksander Pirc) in pristavske folklorne skupine (g. Jure Ahč'n). V prijetnem domačem vzdušju so se rojaki zadržali do poznega večera

UVODNIK	Duhovnik — nad vsemi in z vsemi	385
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Cerkev v latinski Ameriki pred silnimi problemi	386
	Bogoslužni koledar	403
SODOBNI PROBLEMI	Cerkev brani verske skrivnosti učlovečenja in sv. Trojice	391
	Dušnopastirski problemi slovenske Cerkve ..	400
	Tretji svet	406
RAZNO	Življenje na Zemlji po 100 letih	391
	Intervju z o. Kokaljcem	392
	Odgovor na izjavo nekaterih teologov	393
	Pri zlatomašniku A. Stanoniku	405
	P. Leppich razlaga sv. pismo	411
	Film: Zveza v Franciji	414
	Spomini na mater	423
ZA MLADINO	Da se boš lažje spovedal	416
	Pisatelj Mauser mladini	417
	Helena je razočarana	419
	Mladinska pošta	422
V DRUŽINI	Avtoriteta staršev	424
	Družinska pošta	426
	Izpraševanje vesti o grešnih priložnostih ..	427
ROMAN	Hudičev advokat	432
NOVICE	Novice iz Slovenije	439
	Slovenci po svetu	441
	Svetovne novice	442
	Slovenska cerkev v Buenos Airesu	444
	Med nami v Argentini	446

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Mařn, 131₂ Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzija, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: 50.— pesov; v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; v Avstriji: 125 šilingov; v Italiji: 2.800 lir; druge protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: arh. Jure Vombergar.

